

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: STAUBER JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csapadi egyesült vasutak palotájában. TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság. József főherceg-ut 22. sz. TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

Vasárnap, december 12.

Mai számunk főbb közlömenyei

- Tanítók fegyelmi ügye.
- Ruhakiosztás az aradi szegénytanulók között.
- A clankális főhadnagy.
- A koplálás dicsérete.
- A horvát képviselők pöre.
- Kulisszatitkok.
- Aradi élet.
- Idegen ur a hálószobában.
- Tárgyalások az aradi villamos érdekében.
- Tarkaságok.

Küldöttségek a minisztereknél.

Arad, december 11.

— Kegyelmes ur, Arad város küldöttsége.

Jó lenne a miniszter agyredőibe nézni: mit gondol, a mikor ezt neki bejelentik. Lehet, hogy egész közömbösen hallja, mint a hogy mi egy hétköznapi látogató bejelentését fogadjuk. Ez a város, vagy az a város, ez az ügy, vagy az a mozgalom, — egyforma szürkén olvad össze a miniszter memoriájában. Mindenik azt hiszi, hogy az ő huszárlaktányája, vagy közuti vasutja a legfontosabb ügye a hazának. Mindenikhez közel áll a gondolat, hogy a miniszter, a jó ég tudhatja csak, mi okból, haragszik rájuk, s különös kedvteléssel adja ki a referensnek ezt a kegyetlen utasítást: „Az aradi ügy ez? No, az várható még!” Hát ezért jött föl a küldöttség, hogy a kegyelmes urnak ezt az esetleg fenálló, vagy csak be-

következhető antipátiáját eloszlassa és a városnak immár további halasztást alig tűrő ügyét — a küldöttség szónoka bizonyára ezt fogja mondani, — az elintézéshez szorgalmazza.

S a kegyelmes ur úgy fogadja a küldöttséget, mint a hogy uri ember látogatókat köszönt. Nyájasan, előzőkenyen. Kezet fog velük. A képviselőket, a kik a küldöttségben vannak, fölragyogó arccal üdvözli.

— Vigyék haza azt a megnyugtatót, hogy a városnak ezt az ügyét különös figyelmembe veszem és a tölem telhető jóakarattal fogom elintézni.

S a küldöttség ezt a megnyugtatót becsomagolja, (ráírja „vigyázat — törekeny!”) hazaviszi, s elszállítja bizonyára azt a tapasztalatot, hogy minden dolgon csak küldöttség segíthet. Az a város jár jól, a melyik ezt a módszert használja. Igaz, hogy mire valamennyi város rálel erre a módszerre, s mind ezzel próbálkozik, az értékét veszíti. De hát azért fölözzék le a hatását, a mig uj.

Humor ez? Dehogy. A szerdai közgyűlésen három-négy dolognak határozatát szegték be azzal, hogy az érdekében küldöttséget küldenek az illetékes miniszter nyakára. A közigazgatás szervezetébe ezzel még egy új tag illeszkedik be. Nemrég a „repülő polgármester” intézményét szervezték, kimondván, (ez nem is volt olyan abszurdum) hogy a pol-

gármester akkor végzi igazán a kötelességét, ha szakadatlanul a vonaton ül, s folyton a miniszteriumokba jár a maga városa dolgaiért. Most megteremtik a „permanens küldöttséget”, amelynek tagjairól sohase szakad le a frakk, mert folyton más-más ügyben kell egyik vagy másik kegyelmes ur előtt tisztelegni.

Nem lehet csodálni, hogy ez a furcsa ötlet megérett. A miniszteriumok, tagadhatatlanul, bizonyos tulzott nyugalommal és a megfontolást kissé hosszúra nyújtó várakozással intézték el a városok ügyeit. Aztán kifejlődött a városok között a versengés, az intézményekért való licitálás. Egy-egy kisebb állami hivatal elhelyezéseért a legnagyobbak tülekedtek, többet kínálva érte, telekben, épületben, mint a mennyit az megért. Nem csoda, ha most a küldöttség-járással akarja mindegyik a minisztert megnyerni, a többit megelőzni, tulkiabálni, legyűrni. Mintha azok nem tudnának szintén deputációt toborozni.

Nemesak, hogy kicsinyes, de igazi célt se érő ez a deputációzás. Arról nem is szólunk, hogy Aradot különös balsors kíséri a küldöttségjárásban. Amikor végre elhatározták, hogy Vörös László kereskedelmi miniszter elé mennek, az ő akaratát kérendő, hogy a hegyaljai motorosvasut sineit bevezessék, — az aradi küldöttség ép az napon ment fel Budapestre, amikor ott a Fejérváry-kormány távozását

Egyenlőtlen fegyverek.

Írta: Kanizsal Ferenc.

A kávéházba, mely a tulajdonos állítása szerint a bidermájer-stil reinkarnációja, de tulajdonkép a gót, a mór, a japán motívumok egymásradobálása, enyhe guba-, sőt suba-cirádákkal és határozott szobafestőábrándokkal, és amelyet félreismert cimfestők pókhasu és kicsavart nyaku amorettejai tesznek vásári panoptikumok rokonává, — nos, tehát, minek kerülgessem tovább, a Nirvána-kávéházba belép egy monoklis fiu; egy kicsit szétnéz, majd a főpincért megszólítja:

- Nem kerestett senki?
- Nem.
- Egy köpcős ur, vörös arcu, kopasz.
- Nem, kérem alássan.
- Pedig már elmúlt négy óra?
- Igenis, elmúlt.
- Most veszem észre, még csak háromnegyed négy.
- Igenis.
- Ha az az ur keres, itt ülök a sarokban.
- Igenis.
- Egy csésze habot és négy cigarettát.
- Igenis.

A monoklis fiatalember ekkor elhelyezkedik az asztalnál. — Feltűnően, sőt — úgy lehetne mondani — tüntetően ideges. Hol a monoklit törülgeti sárga selyem keszkenőjével, hol meg a kurtára nyírt angol bajuszkáját nyaggatja.

Nadrágját a térden felül felhuzza, nehogy a frissen vasalt élezés eltompuljon; és így válik láthatóvá az amerikai félcipőben, szép selyemharisnyája; olivzöld alapon kanarisárga harántcsíkok. (Párja 5 korona.)

Gyakran pillant az órájára. Ime, már négy óra tíz perc és az illető mégsem jön! Erre a következő gondolat nyitja át lelke felhőit:

— Nem jön. Talán gyáva. Vagy talán elkésik. Még várok öt percig és konstatom a főpincér előtt, hogy egy negyedóraig várakoztam reá. Többel nem vagyok köteles. Azzal feloldottnak érzem magam. Oh, bár ne jönne, bár ne találkozhatnám vele... Irnék neki levelet: „Uram, én eleget tettem lovagias kötelességemnek. Többé semmi közünk egymáshoz”... De amilyen brutális fickó, képes az utcán lelőni...

Négy óra tizenhét perc. A fiatalember megkönnyebbülten sóhajt és már menni akar. De most belép a kávéház ajtaján a vörösképi kopasz, köpcős. Már fölismerte. Tart feléje egyenesen.

A köpcős: (Pizskos, barna, glaszé-keztüüt zsebregyűrte. Hidegen). Jó napot. (Leül az asztalhoz.)

- A pincér: P rancsol?
- A köpcős: Egy kapucinert.
- A pincér: Igenis. (El.)

A monoklis: Amint látja, teljesítettem a kívánságát, itt vagyok.

A köpcős: Bölcsen tette. Próbált volna el nem jönni, vagy elkésni!

A monoklis (azt akarja mondani, hogy hiszen ön késett, teljes egy negyedórával, de nem meri ezt mondani. Közönyt szinelve): Mivel szolgálhatok?

A köpcős: Ön azt nagyon jól tudja.

A monoklis: Meglehet. De mégis önnek kell kifejeznie, mit akar tőlem, mi a szándéka.

A köpcős: Ön jól tudja, hogy vetélytársak vagyunk.

A monoklis: Mink? Ön és én?

A köpcős: Igen.

A monoklis: Vagy úgy! Vigady Vilmáról van szó.

A köpcős: Lássá, hogy tudja.

A monoklis: Csakhogy Vilma engem szeret, önt nem szereti. Következőleg nem látom be, mért volnánk vetélytársak?

A köpcős: Azért, mert ön az utamba áll. Érti? Éa Vilmát szeretem (határozottan) és mához hat hétre nőül veszem.

A monoklis (majdnem sirvafakad, de összeszedi magát): Az még e válik. Vilma engem szeret.

A köpcős: Dehogy. Csak a szerelemben szerelmes. Amikor önök ketten összeismerkedtek, mindketten tizenhat évesek voltak. Ma mind a ketten husz évesek, de Vilma egy fejlet, komoly nő, — maga pedig egy fiatalember, akinek sem állása, sem jövedelme nincs. Mit áll az utamba?

megpecsételték. Apponyi Albert grófnál ép akkor járt egy aradi küldöttség, amikor a képviselőházban a Barkóczy-ügy vitája izzott, ami annyira hatott Apponyi hangulatára, hogy az ilyen alkalomra tervezett vacsora alól is kimentette magát. Még messzebb időkre visszatérve, az aradi tábla érdekében épp akkor kellett Falk Miksának, mint Arad képviselőjének, Szilágyi Dezső igazságügyminiszter elé az aradiak küldöttségét vezetni, amikor ez a két férfiú kevéssel azelőtt összezdörtült volt egymással.

Ilyesmik eshetnek a deputációkkal, ha felmennek. Ilyen kockázat mellett pedig bizonytalan, hogy egyébkor igazi eredményt tudnak elérni. A miniszterre, ha gondolkodik, talán bántó is az a föltevés, hogy amit a deputáció nélkül jogtalannak talált volna, az a deputáció tisztelgése által egyszerre igazgossá lesz előtte. Ha pedig informálásról, félreértés eloszlásáról, írásba nem foglalható részletek elmondásáról van szó, azt megteheti a polgármester, sőt a részorttanácsnok is.

Dehát árthat a küldöttség-járás, ha már nem sokat használ? Árthat. A városok a maguk kongresszusain önérzetesen állást foglalnak a jogaikért, követelik a kormánytól az igazságot; s mihielyt nincsenek együtt, akkor egyenként a kijárásnak mégis alakoskodó színezetű módjával sompolyognak a miniszteri szobákba. S a miniszterek, akik ezt látják, vagy az egyiket, vagy a másikat nem veszik komolyan.

Botrány a Reichsratban. Bécsből táviratozzák: Az osztrák képviselőház mai ülésén nagy botrányok játszódtak le. Az ülésen egyik alelnök elnökölt és mikor egy cseh radikális képviselő zsidó ellenes beszédet mondott, Pattai elnök, aki a képviselők padsorában ült, tüntetőleg helyeselt a szónoknak.

A monoklis: Vilma szeret engem és vár reám.

A kőpcős: Gyerekség. Ezt a gyerekséget most befejezzük. Végérvényesen. Alaposan. Én felszólítom önt, mondjon le Vilmáról és többé ne mutatkozzék előtte... Ne szólnon közbe. Én nem árulok zsákban macskát. Elmondok mindent. Ma délben megkértem Vilma kezét szüleitől. Örömmel fogadták ajánlatomat, hiszen vagyonos ember vagyok, mérnöki vállalataim kitűnőek Vilmával is beszéltem. Ő habozott. Becsületemre, habozott. Kijelentette, hogy előbb önnel tárgyal. Mire én azt feleltem, hogy ön többé nem fogja őt fölkeresni.

A monoklis: De hiszen... Ez nem járja... Még ma beszélék vele. Hallatlan...

A kőpcős: Csak nyugalom. „Ha tényleg nem keres föl többé válaszolta Vilma — akkor önnek nyujtom kezemet.“ Mi következik ebből? Az, hogy neke n érdekemben áll minden összeköttetést Vilma és uraságod közt megszakítanom. Hát erről van most szó. Uraságod most kijelenti nekem, hogy többé nem látatlankodik a menyasszonyom körül. Nos, jelentse ki.

A monoklis: (hallgat)

A kőpcős (a pincérhez, aki a kávé felszolgált): Nem kell már semmi.

A monoklis (bábrál a gyufatartóban): Nézze, uram. Választunk egy fejes, meg egy fejnélküli gyufát. A kalapba dobjuk. Egyet-egyét húzzunk. Fejbelövési terminus: mondjuk egy hónap.

Erre a zsidó képviselők és a szocialisták hevesen megtámadták az elnököt. Nagy zaj tört ki, úgy, hogy az ülést fel kellett függeszteni. Az ülés végén Sternberg gróf mondott magyarbarát beszédet.

A Kossuth-párt új helyisége. Fővárosi tudósítónk jelenti: „A Nap“ ma esti száma írja: Most rendez be a Kossuth-párt Andrássy-uti új körhelyiségeit. Kossuth Ferenc felszólította a párttagokat, hogy mindenki legalább 50 koronát fizessen a berendezéshez. A helyiség Bisitz földbirtokosné egykori lakása, melyből több butordarabot és képet megvásároltak.

Tanítók fegyelmi ügye.

Alaptalan vádak. — Kovács Ferenc Aradmegye fegyelmi választmánya előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 11

Egy borosjenői és egy aradi tanító fegyelmi ügyét tárgyalta ma Aradmegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya. Mindkét régóta húzódo ügyben súlyos vádak hangzottak el a tanítók ellen és ezért örvendetes, hogy legalább az egyik a tanító teljes igazolásával végződött. A másik ügy — Kovács Ferencnek a város közigazgatási bizottságától a megyéhez delegált fegyelmi ügye, — nem fejeződött ugyan be, de új fordulatot vett annyiban, hogy Kovács Ferenc beadta szolgálata alól való fölmentése iránti kérelmét.

A fegyelmi választmány ülésén történtekről itt következik tudósításunk:

Aradmegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya ma délelőtt Károlyi Gyula gróf főispán elnöklété alatt ülést tartott. Az ülésen először Makucza Karácsony borosjenői állami iskolai tanító fegyelmi ügyét tárgyalták. Makucza ell-n — mint azt annak idején megirtuk, — felettes hatósága fegyelmit indított abból az okból, hogy a tanító állítólag egyik növendékét, özvegy Pakta Józsefné lányát megbuktatta, mert az asszony nem hallgatta meg az ő szerelmi ajánlatait. A fegyelmi vizsgálat közben Makucza rágalalmazásért pert indított Paktáné ellen, aki ezt a híresztelést

a községben terjesztette. Az aradi törvényszék el is ítélte az asszonyt.

Makucza a mai tárgyaláson erre a bírósági ítéletre hivatkozva kérte felmentését, előadva azt is, hogy ő rosszul tanuló növendékét jogsan buktatta meg és a kihallgatott tanúk vallomása igazolta, hogy Paktáné boszúból terjesztett róla alap alan híreket.

A fegyelmi választmány, melyben Varjassay Árpád kir. tanácsos, tanfelügyelő referálta az ügyet, alaposnak találta Makucza állításait és ezért a tanítót a vád következményei alól felmentette.

Az ülés másik tárgya Kovács Ferenc aradi tanító fegyelmi ügye volt. Kovács Ferenc Kovács Vince elleni ismert ügyében beadványt intézett a kultuszminiszterhez és ebben hivatali felsőbbségét, a fegyelmi ügyében eljáró hatóságokat, a városi közigazgatási hatóságot súlyos rágalmazással illette. A rágalmazás miatt Kovács Ferenc ellen indított fegyelmi ügyben a kultuszminiszter Aradmegye közigazgatási bizottságát delegálta mint fegyelmi bíróságot.

Mielőtt a mai ülésen az ügy tárgyalásába kezdtek volna, felállott Kovács Ferenc és a következőket terjesztette elő:

Elismeri, hogy felettes hatósága ellen súlyos sértést követett el a miniszterhez intézett beadványában. Mentségül hozza fel azonban, hogy míg 25 esztendeig sona felettes hatóságával nem volt baja, az utóbbi évek küzdelmei annyira meggyötörték, hogy izgatottságában meg nem engedett kifejezésekre ragadtatta magát. A két és fél év óta tartó harc kimerítette erejét, bocsánatot kér, hogy nem tudott uralkodni magán és egyuttal bejelenti, hogy Aradmegye tanfelügyelőse útján a kultuszminiszterhez kérvényt adott be az ügy sima elintézése iránt. Míg ezt a kérvényt, melyhez idegessége bizonyítására orvosi igazolványt csatolt, a kultuszminiszter el nem intézi, kéri a fegyelmi választmányt, függessze fel a fegyelmi eljárást, amint azt a fegyelmi szabályzat ilyen esetekre elrendeli.

Miután Kehrér Károly segédtanfelügyelő kijelentette, hogy Kovács szóban lévő kérelme tényleg beérkezett, a választmány a további fegyelmi eljárást a kultuszminiszter döntéséig felüggesztette.

A kőpcős: Nem. Szó sincs róla. Ilyen játéka nem bocsátkozom. Sőt egyáltalán nem párbajozom Ellenben, minthogy itt tanuk nincsenek, becsületemre fogadom, hogy ha ön még látatlankodik mer az én terveim körül, lelövöm önt, mint a kutyát.

A monoklis: Ez nem lovagias...

A kőpcős: Mindegy.

A monoklis: Ön, úgy látszik, fél ékeny reám.

A kőpcős: Igen. Fél keny vagyok. Mert tudom, hogy ha ön Vilmához elmene, Vilma nyakába borulna. Önök már erősen csókolódtak. Sőt tegeződtek. Hát ezt nem tűröm. Ezenel szétöröm az ön éretlen ábrándjait és figyelmeztetem, hogy meg ne kíséreljen ellenem szegülni.

A monoklis (kiszáradt torokkal, rekedtesen, riadtan): De ez szörnyű! Honnan lép elő ön? Így egyszerre, váratlanul... Alig egy hete, hogy ismerem önt... És ime, szétzuzza legszébb álmaimat, amikben még ezelőtt egy negyedórával hittem és amikben nem hinni még most sem tudok.

A kőpcős: Pedig ajánlom.

A monoklis: Ez, ez, hogy fiatal vagyok! Hogy nincs állásom... hogy még az egyetemre járok... És hogy ön tiz, vagy tizenöt évvel idősebb nálam... Vilma és én szeretjük egymást. Mindent megbeszeltünk. Kiszíneztük a jövő boldogságát és a jövő csókjaiból, titkosan, izelítőül, elcsentünk egynehányat... És Vilma vár! Még öt év és elvehetem. Még

öt esztendő! Nem, uram, beláthatja, hogy örült volnék, ha hajlanék az ön kíváncsiságára. Ha vetélytársam, ám vannak lovagias megoldások... Kard és pisztoly. Életre-halálra. De hogy így, orozva, kiraboltni engedjem magam...

A kőpcős: Még csak azt sem mondom, hogy sajnálom önt. Nem, mert feltékeny vagyok az ön fiatalságára. Ha valahol idegen országban találkoznánk most, — megölném orozva, kegyetlenül. De hát így még sem teszem. Legalább addig, a míg nem kell. Vigyázzon! Ha Vilma az enyém nem lehet, megmutatom, hogy az öné sem lesz soha... Megtiltom önnek, hogy az életben valaha Vigady Vilmával találkozzék. Kötelességévé teszem, hogy ha az utcán véletlenül megtátná, mesziről elkerülje.

A monoklis (szinte hipnotizáltan): Jó. És ha fejbőlövöm magam...

A kőpcős: Az lenne a legokosabb.

A monoklis: Ha én fejbőlövöm magam, a cselekedetem mindent meg fog magyarázni! Vilma tudni fogja, miért! És nem megy nőül önhöz, nem senkihez. Érti, senkihez sem, sőt meglehet, hogy utánam hal.

A kőpcős: Lássá, ez az, hogy maga ilyeneket hisz. Sem maga nem fog meghalni, sem Vilma. Szó sincs róla. Maga ugyan teletömte a fejét bohó ábránddal; a halállal úgy hajigálództak fogadalmakban, mint egy lapdával; de ez csak szó, szó, csupa üres szó, amit én nem veszek komolyan. Nézzen rám. Én becsületes, dolgos férfi vagyok és nekem tetszik a Vilma. Annyira, hogy nélküle nem élhetek. És ha ezt én

Friedjung vádjai.

— Miért jártak a magyarok Belgrádban? —

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, december 11.

A szerb-horvát koalíció képviselő tagjainak a bécsi esküdszék előtt folyó nagyszabású politikai pörében dr. Friedjung Henrik osztrák történetíró, az egyik vádlott többek közt azt mondta, hogy 1906-ban a magyar koalíció szövetségre lépett az osztrákellenes szöveggel, sőt megállapodtak abban is, hogy *fegyveres főkelést* szívnak a már azóta annektált tartományokban. E súlyos vádra vonatkozólag megkérdeztük a magyar koalíció egyik tagját, aki részt vett a beigrádi kirándulásban. És a politikus a következőket mondotta:

— Szerbiának Ausztriával való torzalkodása ott kezdődött, hogy a szerb hadsereg vezérkara kályhacsöveknek nevezte azokat a Skoda-féle ágyukat, amiket Ausztriából szállítottak. A Skoda-gyárnak tudvalevőleg sok *részvényese van a Habsburgok között* s ezért erőszakolta annak idején Goluchowski külügyminiszter ezeket az ágyukat. Szerbia nem állott kötélnek, mire a hivatalos osztrák-magyar monarchia azzal felelt, hogy nem kötött kereskedelmi szerződést Szerbiával. A kis Szerbiát ez nagyon érzékenyen érintette, mert hiszen évente több millió sertést és szarvasmarhát szállít hozzánk. De súlyos kárt szenvedtek a magyar kereskedők is, akiknél akkor Szerbiából milliókra menő megrendeléseket tettek. Egy kereskedő Lázár Pál képviselőhöz fordult tanácsért, aki a szerb kormánytól tudakozódott, nem lehetne-e valamit tenni a magyar kivitel érdekében. E puhatolódzás eredményes volt. A szerb kormány megengedte, hogy Magyarországból exportálni lehet, de megkivánta a származási bizonyítvány fölmutatását, nehogy magyar árucikk gyanánt osztrák ipari terméket csempészszenek be Szerbiába.

— Miután ez megtörtént, szerb politikusok meghívására a koalíciós pártokhoz tartozó képviselők és újságírók közül tizennyolcan Belgrádba mennek és egy lakomán pohárköszöntők formájában hangsúlyozták, hogy *gazdasági* — és nem politikai — téren a megértés, a kölcsönös jóindulat kösse össze a két országot. Semmiféle politikai célú szövetségről itt szó

nem volt. Ausztriának persze nem tetszett a dolog, mert az ottani kereskedők és a szerbek között megmaradt a régi ellenségeskedés. Jött azután a koalíciós kormány és a delegációban éles támadást intéztek a külügyminiszter ellen, mert Szerbiával főnnakarja tartani a vámkonfliktust. Goluchowski nemsokára ezután megbukott. Az osztrákok most már minden gyűlöletükkel és fájdalommal a magyarokra vetették magukat. El akarták hitetni, hogy mi politikai szerződésre léptünk a szerbekkel és Ausztria és a Habsburgok ellen fegyverkezünk. Ezt az őrült mesét találta föl Friedjung a bécsi esküdszék előtt. Lehet, hogy ott hitelt adnak neki, de viszont nekünk kötelességünk, hogy tisztazzuk magunkat egy olyan nyanu alól, mely könnyen a felségsértés bűnébe keverhet bennünket.

Ezt mondta a kiváló magyar politikus, aki tanukul hívta föl maga mellett mindazokat, a kik vele Belgrádban jártak. És bizonyítják a történeteket a szerbiai politikusok is. Csak Ausztria dugja be a fülét, mert ő mindenáron rebelliseket, összeesküvőket keres. Mintha a Lajthán tul nem lehetne könnyebben találni — teszem ezt — Hohenzollern-forradalmárokat.

Ruhakiosztás

az aradi szegénytanulók között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 11.

Nagy tárgoncák állanak a Weitzer János-utcai polgári iskola kapuja előtt. A tárgoncákról apró csizmákat, vastag téli cipőket, meleg kabátokat, ruhákat cipelnek fel az iskola egyik első emeleti nagytermébe. Itt a terem körül szokatlan sürgés-forgás. A folyosón fiúk és lányok zibonganak nagy csoportokban, a melyek élén egy-egy tanító, vagy tanítónő iparkodik őket rendben tartva a terembe vezényelni. A lányok mindmennyi egyforma sötétkék ruhában, fekete kis kabátban, fejükön vöröscsikos szürke barbet-kendőkkel, a terem egyik oldalán állanak sort, szembe velük iskolánként csoportosulnak a fiúk, a középen pedig uriaszönyöktől, igazgatóktól, tanítóktól körülvéve ott sürgölődik egy, nemes szívű, fáradhatatlan urnó: özvegy Hauser Károlyné.

mondom, ennek van sulya, ennek van teteje. Mert én el is vehetem, sőt el is veszem azt a lányt. Maguk csak hitegetik egymást; az évek elmúlnának, maga más nőt szeretne meg, Vilma pedig pártában hervadozhat.

A monoklis: Soha más nőt nem szeretetek. Ön nem ismeri a szerelmet, ha így beszél.

A kőpcős: Ellenkezőleg, fiatal ember! A szerelmet én ismerem igazán. És én tudom, hogy ebből a szerelemből én már nem gyógyulhatnék ki, — de azt is tudom, hogy őnt legfeljebb egy kiábrándulástól mentetem meg.

A monoklis: Még elvárná, ugy-e, hogy köszönetet mondjak?

A kőpcős: Nem, ezt igazán nem akarom. Maga gyerek, tehát lóduljon az utamból. Vegye tudomásul, amit mondtam és figyelmeztetem, hogy a segédelt hiába küldi hozzám... Ajánlom magam és többé nem ismerjük egymást... (Elmegy.)

A monoklis fiatal ember hazarohan a hónapok szobába. Kétségbeesetten sir. Levelet ír. Eltéli. Ujra, meg újra írja. De nem tud semmi okosat írni.

Erzi, hogy vérlázító igazságtalanság esett rajta. Előbb öngyilkosságra, majd hihetetlenül kalandos bosszútervekre gondol. E tervek közül bemutatok néhányat:

1. Fejbelövöm magam, de előbb megírom a történeteket. (Ej, ez nem jó.)

2. Mikor az esküvőről kijönnek, odaállok a küszöbre és fejbelövöm magam. (Ez sem jó.)

3. A férj egy, vagy két év múlva tifuszban meg fog halni. Vagy: bárcsak valami becsstelenség derülne ki róla és Vilma elválna tőle. Akár mint özvegy, akár mint elvált asszony arra gondol majd, hogy én elveszem. De nem veszem el. Szeretni fogom, de úgy teszek, mintha nem szeretném. (Ez megjárja)

4. Nagy ember leszek. Híres ember. Országgyűlési képviselő. Miniszter. És Vilma néma önváddal illeti majd magát, miért nem jött hozzám! (Ez lesz a legjobb)

5. De hát honnét tudom én azt bizonyosan, holott Vilmaival nem beszéltem, hogy hűtelen lesz? Bizonyos, hogy hűtelen lesz. Érzem. Sejttem. Iyének a nők... Érdekből mennek férjhez. A szerelem sifli. No, megmutatom Peleségül veszem a Katicát. Megpukkad mérgében. Katicára mindig féltékeny volt. (Ez, nini, ez a legjobb boszu!)

Igy gondolkozott a huszéves fiatal ember és elajudt. Mire fölbredt, még nem volt sem országgyűlési képviselő, még kevésbé miniszter, — csak egy szerencsétlen fiú, aki elszenvedni kénytelen a fiatalok apró martíromságait...

A szíve azonban, a szíve, nem fájt annyira, mint szerette, mint elvárta volna. Istenem, ha az ember huszéves!

A szegény tanulókat segítő egyesület osztott szét ma délután mintegy hetedfélszáz fiú- és leány között téli segítséget. Cipőket, csizmákat, ruhákat adtak a szegény gyerekeknek, hogy lehetővé tegyék nekik az iskola látogatását a nehéz téli időkben. A kis leányok már napokkal ezelőtt megkapták a kabátokat és kendőket, most a kapott egyenruhában vonultak fel az apró cipőkért. A fiúk csizmákat és ruhát kapnak; erős, vastag csizmát és meleg téli ruhát.

A ruhákat és lábbeliket az egyesület elnöknőjének, özvegy Hausernének és a megjelent választmányi tagoknak felügyelete mellett osztogatták szét. Ott láttuk többek közt Krisztyó Jánosné, Keller Izsóné, Laczay Boriskát, dr. Simó Károlyné, Kövér Béláné, Worfka Tivadarné, Steiner Jakabné, dr. Műek Lajosné, Hegedűs Lászlóné, Halász Jenőné, Fischer Irént, a Vertán nővéreket, Hendrey nővéreket, Dániel nővéreket, dr. Priegl Istváné, Schauer nővéreket, Prettnér Etelkát, Lukács nővéreket, Laczkó Dénes minorita lelkészt, Szathmáry István, Berecz Károly, Kórnives József, Szép Fábán, Weber Ágoston, Pareán János, Strumberger Oszkár, Kádár Jenő, Pataky Sándor, Gyurkovich Mária, Terényi Lujza, Czeiler Gizella, Almássy Ilonka igazgatókat, tanítókat illetve tanítónőket.

Kovács Vince kultúratanácsos megleghangú, lelkes beszéde előzte meg a ruhakiosztást. Szólt az egyesület tagjaihoz, köszönetet mondva nekik és különösen özvegy Hauser Károlynénak azért a humánus, kitarló munkáért, mellyel hosszú évek óta, nehéz időkben is dolgoztak és fáradoztak a szegény gyermekekért. A kis fiúk és leányok nevében halált mond mindazoknak, akik a nemes cél érdekében áldoztak, majd pedig a tanulókhöz intéz buzdító, lelkesítő szavakat, kérve őket, hogy jóra való, derék polgárai legyenek a magyar hazának.

Megkezdődött ezután a ruhakiosztás. Az összes aradi állami és községi iskolák szegény növendékei megkapták a télire való meleg ruhát és cipőt, vagy csizmát. A tanítók csoportonként szölitják az iskolákat és a növendékek halásán köszönve veszik át a segítséget. A fiúk kezükben lóbálják a csizmát, honuk alá kapják a ruhát és sorra vonulnak el Hauser Károlyné előtt. Kórusban hangzik:

— Köszönjük szépen! Kezét csókolom!

Ahogy kilépnek az ajtón, próbálgatják a kabátot, egy-némelyikük már a cipőt is fel akarja próbálni. A tanítóknak kell rendre inteni a virgona gyerekeket, akik ezután zajos jókedvvel vitték haza az ajándékokat.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Aradi kereskedők vita-estje. Az Aradi Kereskedők Köre e hó 14-én, kedden este tartja harmadik vita-estjét, amelyek iránt egyre fokozódó érdeklődés nyilatkozik meg. A vita-est tárgya ez alkalommal a kereskedői hitelnyújtás korlátozása lesz. Azok a tervek és eszmék kerülnek ennek keretében megvitatásra, amelyek gátat akarnak szabni a kereskedői verseny túltengésének abban a részében, amely a tulságos és okatlan hitelezésben keresi eszközét és bosszulja meg önmagát. A vita bevezetője Kaszab Géza, az aradi munkaadószövetéség főtákará lesz. A vitaestre, amely pontban 9 órakor kezdődik, a kör külön meghívókat nem bocsát ki s ez uton hívja meg a tagokat, valamint az egyéb érdeklődő kereskedőket.

(*) A katolikus-kör estélye. Az autonóm katolikus-kör kedden délután 5 órakor tartja az ipartestületi palota dísztermében ez ideig V. felolvasó estélyét. Ez alkalommal Klekner Alajos dr. kassai jogakadémiai direktor és

Takács Menyhért dr. jászói prépost, főrendiházi tag fognak előadást tartani.

(*) A II-ik ker. jótékony Filler-asztaltársaság e hó 12-én délután 6 órakor tartja rendes értekezését Fácán-utca 6. szám alatt a Donnawel Fülöp vendéglőjében. Kéri a tagokat, minél számosabban megjelenni szíveskedjenek fontos ügyek elintézése végett. Az elnökség.

Tárgyalások az aradi villamos érdekében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 11

A lóvasut villamossá alakítandó át. Ezt úgy a törvényhatóság, mint a közuti vasut részvénytársaság igazgatósága tudja és mindkét fél jogos érdekeinek összeegyeztetésével végre is akarja hajtani. Évek óta napirenden van ez a kérdés, anélkül, hogy heves szóvitánál, a meg egyezést megnehezítő tárgyalásoknál egyéb történt volna. A közlekedési bizottság szeptember havi gyűlésén, a lóvasuti sinközök kiközvetése másodrendű jelentőségű kérdésnek tárgyalása közben alakult ki végre a helyzet úgy, hogy most már komolyan foglalkozhatik minden arra hivatott tényező a villamosítás kérdésével. A tanácsot bizta meg a törvényhatóság azzal, hogy lépjen érintkezésbe a részvénytársaság igazgatóságával és szólítsa fel a villamosítás módozatait magában foglaló kérelem benyújtására.

Ez meg is történt. Az Aradi Közlöny teljes szövegében ismertette a közuti vasut beadványát, melyet Varjassy Lajos polgármester a november havi törvényhatósági bizottsági közgyűlés elé azzal a javaslattal terjesztett be, hogy ez küldjön ki egy bizottságot és utasítsa arra, hogy folytasson tárgyalásokat a részvénytársasággal, igyekezzék azzal az átalakításra vonatkozólag meg egyezni és a tárgyalások befejezte után tegyen javaslatot a közgyűlésnek.

Ez a bizottság a polgármester elnöklésével most tartotta meg első ülését. Nem tárgyalta a lóvasut beadványának részleteit, hanem a mulatkon okulva, azt mondotta ki, hogy a két fél közötti közeledés és megértés részére előbb egy olyan alapot kell teremteni, melyre állva az érdekek könnyebben lesznek összeegyeztethetők és a békés meg egyezés már a tárgyalás megkezdésekor, eredményes befejezéssel kecsegtethető.

A mulatban ugyanis eljutott az eszmecsere egészen addig a kérdésig, milyen kulcs alapján váltsa meg a város a lóvasutát, ha annak koncessziója lejár és a törvényhatóság a maga kezelésébe akarja venni az egész közuti közlekedést? A lóvasut a jövedelmezőség alapján akarta kiszámítani a város részéről fizetendő összeget és több oly feltétellel bástyázta körül, melyet a város nem tartott elfogadhatónak.

De nemcsak a lóvasutal folytatott tárgyalások akadtak meg a megváltás kérdésénél. Így van ez a villamos társaság, a gázgyár és egyéb vállalatoknál, ahol a város háranlási jogot biztosított magának.

Az utólagos nehézségek és félreértések kiküszöbölése és egy teljesen világos és békés helyzet teremtése céljából a bizottság tehát azt határozta, hogy mielőtt az érdemleges tárgyalást megkezdéné, tisztázza a megváltás kérdését. A maga részéről ugyanis azt akarja, hogy sem jövedelmezőséget, sem mást a majdani villamos vasut megváltási összegének megállapításául nem fogad el, mint azt a tényleges értéket, melyet a társaság a villamos vasutba befektet és hogy ez az összeg már most al-

lapittassék meg a társaság által bemutatandó tervek és költségvetések alapján.

A polgármester, mint a bizottság elnöke, ma tehát átiratot intézett az igazgatósághoz; tudtul adja ebben a bizottság állásfoglalását és megkérdi, hajlandó e a lóvasuttársaság a villamosítás kérdésében tárgyalni a várossal ama feltétel mellett, hogy a majdani megváltási összeget a bemutatandó tervek és költségvetések alapján már most állapítsák meg a szerződés felek.

Remélhetőleg a lóvasuttársaság is siettetni fogja a megoldásra rég megérett ügy végleges rendezését.

A képviselőház összehívása.

A csütörtöki ülés.

Távirati tudósítás.

Arad, december 11

Zichy Aladár gróf ma délben kihallgatáson volt a királynál. Az audiencián történekről semmi jelentés nem érkezett, az azonban bizonyos, hogy a Ház a jövő héten, az eddigi megállapodás szerint csütörtökön ülést tart, melyen a kormány betérjeszti az indennitásról szóló javaslatot és egyúttal a jövő évi költségvetést is. Az indennitás ellen a Justh-párt már most is heves harcot hirdet.

Mai tudósításunk itt következik:

Zichy Aladár audienciája.

Bécsből jelentik: Zichy Aladár gróf, a király személye körüli miniszter Budapestről ideérkezve, ma délelőtt Schönbrunnba hajtatott, ahol 10 órakor kihallgatáson volt a királynál. Zichy gróf a kihallgatáson a tegnapi minisztertanácsról tett jelentést a királynak. Kihallgatása háromnegyed óráig tartott. Az audiencia után visszatért a Magyar Házba, ahol Vértessy államtitkárt fogadta, délután pedig visszautazott Budapestre.

A miniszter audienciájának eredményéről hírlapírók előtt semmiféle nyilatkozatot nem tett, de annyi bizonyos, hogy az audiencián a képviselőház összehívásáról is szó volt.

A Ház összehívása.

Az „Esti Újság” írja: Mivel a kormány helyzete nem változott és eliramlott immár az utolsó hónap első harmada is, kísérletet kell tenni az ex lex elkerülésére. A kabinet előterjeszti a költségvetést és ezzel kapcsolatosan indennitást kér az országgyűléstől. A Ház néhány nap mulva ülést tart és ekkor nyújtja be a kormány a javaslatait. A jövő hét első fele hangos lesz a vitáktól, mert a Justh-párt heves hadjáratra készül a kormány javaslatai ellen.

Gál Sándor, a képviselőház elnöke holnap érkezik vissza kerületéből Budapestre és ismét átveszi a Ház ügyeinek vezetését, amit távollétében Rakovszky István alelnök teljesített. Eddig olyan kérvény, mely a Ház összehívását sürgeti, az elnökséghez nem érkezett.

Az elnök hazatérése után a kormány megbeszéli vele a Ház összehívását. Eddigi tervek szerint a Ház csütörtökön tartja első ülését és nem szerdán, mert szerda interpellációs nap, már pedig nem akarnak alkalmat adni az ellenzéknek arra, hogy mindjárt az első ülésben egész tömeg interpellációt terjesszen elő. Abban az esetben, ha az indennitás benyújtására vonatkozó terv változást nem szenved, azt mindjárt az ülés elején betérjeszti a kormány a költségvetéssel együtt. Az indennitásnál a Justh

párt minden körülmények között hosszú vitát akar rendezni.

Zichy János a trónörökösénél.

Mint a P. L. értesül, Zichy János gróf ma Bécsben tartózkodott és meglátogatta Aerenthal közös külügyminisztert és Ferenc Ferdinánd trónörökösét is. Zichy gróf mindkét találkozáson ismertette azokat az okokat, melyek a neki felajánlott megbízatás elutasítására késztették. Valószínű továbbá, hogy Zichy a trónörökösével a válság egyéb mozzanatairól is tárgyalt.

Megleckézett bizottsági tag.

Esztergomból jelentik: Esztergomvármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén felolvasták Reviczky Károly volt 48-as képviselő, bizottsági tag levelét, a melyben bejelenti, hogy a bizottsági tagságról lemond. Elhatározását azzal indokolja, hogy nem kíván bizottsági tag lenni Gyapay főispánsága alatt, aki a függetlenségi párt kettészakadása után a Kosuth-párthoz csatlakozott, bár székfoglaló beszédében az önálló bank hívének mondotta magát.

A közigazgatási bizottság a levelet az egész bizottságra nézve sértőnek találta, mert a bizottság tagjai nem elvtagadók és egyik sem tartotta szükségesnek az önálló bank felállításának dátumhoz kötését. A bizottság ennél fogva Reviczky Károly levelét a következő határozattal utasította vissza:

A lemondás indokolását, a mely szerint az elnöklő főispán inkorrekt magatartása kényszerítette volna a bizottság tagját arra, hogy a bizottság üléséről távol tartsa magát és végül tagságáról lemondjon és a mely indokolásnak méltánylását kéri a bizottságtól: a bizottság mint az elnök főispán és önmaga ellen intézett inzultust a leghatározottabban visszautasítja nemcsak azért, mert a bizottság mint ilyen politikával rendeltetésénél fogva nem foglalkozik, hanem még inkább azért, mert a szóban forgó levél invektíváinak alapja nincs és a bizottság a levelet az önértet beteges túltengése által megzavart judicium eltévelyedésének tekintvén, vele tovább foglalkozni nem kíván. A bizottság erről a lemondott tagot oly célból értesíti, hogy a bizottság álláspontja felől kétséget kizáróan megbizonyosodjék.

A főispán ezután kijelentette, hogy e határozatban saját egyéniségét is védve látja, a miért köszönetet mond és ő is napirendre tér a levél felett.

Aerenthal és a kormány.

A Justh-párti Magyarország ma esti számában ezeket írja

Aerenthal gróf külügyminiszter állandóan a legnagyobb erőfeszítést fejt ki a mai állapot fentartása érdekében és ebben a buzgalmában Magyarország legspeciálisabb belügyeibe is beavatkozik. Így most a pluralitás mellett és az általános választói jog ellen igyekszik hangulatot kelteni az irányadó körökben. Fáradozásának eredménye, hogy Wekerléék az indennitás betérjesztésére felhatalmazást nyertek. A kormány néhány tagja ez alkalommal kiválik a kabinetből. Új választások elrendelésére a kormány még nem nyert felhatalmazást.

TANÜGY.

(—) Az iskolák kapuja. Eddig az volt az iskolákban az általános szokás, hogy az iskolák kapuját az előadások kezdése előtt egy félórával előbb nyitották meg. Most Varjassy Lajos polgármester, mint az iskolaszék elnöke elrendelte, hogy reggel az iskolák kapui zárva ne legyenek. Ez humanus szempontból is igen helyes és okos intézkedés.

KULISSZATITKOK.

(Válság a színháznál. — A zálogba csapott színész.)

A színház tájékán sokat beszélnek most a bonviván válságról. B. Szabó Józsefnek, a társulat énekes bonvivánjának Aradon határozottan nagy balszerencséje van, mert amióta itt működik, fellépteinél mindég indiszpozícióval küzdött. Ez a körülmény nemcsak a művészre nézve volt kellemtelen, hanem a közönség türelmét is legerősebb próbára tette. A héten azután, amikor a betegsége miatt hirtelenül lemondott B. Szabó szerepébe Beregi Sándor, a társulat lyrai szerelmese ugrott be, bekövetkezett a bonviván válság. A társulatnál ez idő szerint betöltetlen ez a szerepkör és nem lehet előre látni, hogy ez az állapot meddig tart.

Természetesen az aradi színház nem működhetik anélkül, hogy ezt a fontos szerepkört betöltetlenül hagyja. — ha csak rövid időre is, — ezért megkérdeztük Szendrey igazgatót, hogy milyen intézkedésekkel szándékozik kielégíteni a közönség igényeit.

— B. Szabó József, a társulat énekes bonvivánja, — mondotta Szendrey — beteg. A gégejének van valami baja, aminek orvoslására idő kell. Én ezt az időt természetesen készséggel megadom B. Szabónak, aki reményilem nemsokára teljesen felgyógyul és kifogástalanul elláthatja szerepkörét. Addig is azonban, amíg felépül, gondoskodni fogok megfelelő helyettesítésről. A szerepeit Beregi Sándor, a társulat lyrai szerelmese, — aki mint énekes színész itt sikerrel mutatkozott be, — már tanulja. Szerepei más részét, ahol fokozottabb énektudásra van szükség, mint vendég esetről-esetre Mihályi, az Operaház kedvelt bariton énekes fogja ellátni. Mihályi legközelebb a Bohémekben fog fellépni, Marcell szerepében.

Ez a história, amelyet Szendrey Mihály elevenített fel tegnap a bohémekre való visszaemlékezéseknél, régen történt meg, amikor még nyomasztóbb helyzete, de jobb kedélye volt a színészembereknek. Egy elpusztíthatatlan humoros komikus, Sziklai Miklós (azóta már nyugdíjas színész) a szereplője.

Sziklai uram, a debreceni civisek gyönyörűségére, az ottani színháznak volt kedvelt tagja. Ha ő fellépett, zsúfolásig megtelt a színház és a tapsnak, lelkesedésnek vége-hossza nem volt. Szerette a közönség, a direktora, a kollegái egyaránt. Ennek a népszerű férfinak, aki mellesleg megjegyezve, soha életében nem tudta a szerepét, csak egyetlen-egy emberi hibája volt, — ivott. Ivott pedig ott és akkor, ahol és amikor lehetett. Ilyen körülmények között az az ötven pengő forint gázi, amit Sziklai élvezett a művészetért, természetesen már a hónap első napjaiban elusztott és a hónap hátralevő részében állandó jegyzékváltásban volt a direktorral a jövő havi előleget illetőleg.

Egyszer, amidőn már semmiképen sem sikerült a direktort „jégre vinni“, pokoli ötlete támadt. A Bika közelében volt egy magánzálogház, ahová beállított:

— Harminc forint zálogköcsönt kérek.

— Hol a zálogtárgy?

— Az értéktárgy én magam vagyok. Tessék 30 forint köcsönt adni rám, este 8 óráig. Akkor játszanom kell a színházban. Fel kell lépnem a „Fenelányokban“, majd ki fog váltani a direktorom.

A zálogos jókedvű ember volt, aki értett a tréfákhoz. Megadta a 30 forint köcsönt, ráakasztotta Sziklai mellére a szabályszerűen kiállított zálogjegyet és beültette a varrógépek, butorok és egyéb zálogba tett tárgyak közé.

Sziklai egész nap ivott a köcsönből. Egyre-másra hozatta a zálogházba az italokat. Este felé,

amikor tüvették Sziklaiért az egész várost, kiderült a csíny. Az igazgató kocsin rohant a zálogházba a komikusért, akire az összes színészek jellemzően vártak.

— Te szerencsétlen! — kiáltott rá már mesziről. Mit tettél, jőj azonnal velem.

— Nem lehet, — dadogta Sziklai és nyelve alig forgott. — Nem mehetek, zálogba vagyok csapva. Váltál ki.

— Ugy, zálogba vagy! — ordított a direktor, amint meglátta, hogy Sziklai teljesen részeg. — Hát ha zálogba vagy barátom, itt maradsz, nem váltalak ki, hanem meghosszabbítom a zálogcédulát.

Zomótor.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután mérsékelt helyarákkal: Csók király, operette Esterházy helyarákkal: Csóppség, énekes vigjáték. (B bérlet.)

Hétfő: Vasgyáros, szimfonia. (C bérlet.)

Kedd: Botrány, szimfonia. A bérlet.)

Szerda: Bohémek, opera. Bemutató előadás. (B bérlet.)

Csütörtök: Bohémek, opera. (C bérlet.)

Péntek: Svihákok, operette. (A bérlet.)

Szombat: Taifan, szimfonia. (B bérlet.)

* Faust. Hosszu pihentetés után ma ismét láttuk Gounod remekművét. Az előadás érdekességét növelte, hogy Mefisztó szerepében Odry Attila, Odry Lehel fia mutatkozott be az aradi publikumnak. Minden kvalitása megvan ahhoz, hogy idővel erőssége legyen valamely opera ensemblének, egyelőre azonban még hosszabb gyakorlatra, színpadi rutinra és biztosabb hangkezelésre van szüksége, hogy érdemes sikert arathasson. Hiszünk, hogy lesz még alkalmunk Odry Attiláról a legnagyobb dícséreteket írni. A közönség egyébként nagy rokonszenvvel fogadta. Kitűnő Faust volt Ferrari, akinek bőven kijutott az elismerésből, Wlassákkal, Margit nagyszerű alakításával együtt. Jók voltak Zalay, Bekete Aranka és Gerő János. H. G.

* A Kölcsey-egyesület negyedik felolvasása. A Kölcsey-egyesület még karácsony előtt, december 17-én rendezte e havi második felolvasását, mely az ideai sorozatban a negyedik. Változatos és érdekes tartalom fogja vonzóvá tenni ezt a felolvasást is, melynek szereplői helybeliek. Három felolvasás és egy énekszám a műsor. A megnyitó előadás Szöllösi Istváné lesz, aki a karácsonyi könyvvásárral kapcsolatos aktualitások egyikéről fog szólni. Bródy Béla, az „Aradi Közlöny“ eleven tollu munkatársa színes rajzot fog bemutatni a mai társadalom egy női típusáról, míg Csányi Mátyás, az aradi színház hamar népszerűvé lett fiatal karmestere érdekes tárgyú zeneirodalmi tanulmányt fog felolvasni és zongoraszóval magyarázni. Az énekszám egy aradi szép fiatal leánynak bemutatkozása lesz a nagy nyilvánosság előtt, akinek énekéről szűkebb körben már sokan szóltak elismeréssel. Weichert Auróra egyik tehetséges tanítványa: Löwy Rózi fog két énekszámmal közreműködni a Kölcsey-egyesület pénteki felolvasásán.

* Szendreyék Vásárhelyen. A színtársulat drámai személyzete a jövő héten 3 estén át Hódmezővásárhelyen játszik, ahol az ideai szezon nagyszerű ujdonságait mutatja be. Szerdán a *Buridán* számára című pompás francia vigjáték kerül színre, csütörtökön a *Lackovics kapitány* szimfonia, pénteken pedig a *Liliom* szimfonia van műsoron.

* Bohémek. Puccini világhírű operája, a *Bohémek*, amely nagy sikerrel járta be a világ összes nagyobb színpadait, szerdán kerül bemutatásra az aradi színházban.

* Eltűnt a színtársulat. Zilah városával esett meg az a furcsa eset, hogy eltűnt a színtársulat, melynek szereplését nap-nap mellett várják. Erre vall legalább az a hír, melyet a Zilahon megjelenő „Függetlenségi Ujságból“ olvasunk:

„Színtársulatunk — úgy látszik — az idei szezon is bosszantással, figyelmetlenséggel kezdte. Tegnap este már játszaniok kellett volna, de mind-ezideig híruk-hamvuk sincs. Sőt még csak azt sem tudjuk, merre járnak. Távollétük okáról s érkezésük idejéről az illetékes hatóságot sem értesítették. Ez a hallatlan negligálás a legkomolyabb megtorlásra vár. Arra való az a szerződésbeli büntetés, hogy az ilyen makacs, önfejű direkturát rendre szoktassa. Kérjük a színiügyi bizottságot, hogy ezt a pönalét a szükséghez képest a legerősebben alkalmazza az igazgatósággal szemben és ha másképp nem lehet, hatósági uton gondoskodjék az eltűnt társulat felkutatásáról s a szezonnak mielőbbi megkezdéséről.“

Kulturára és színházra éhes város Zilah, a Meszes alján, hogy már csendőrökkel keresteti a színészeit.

* Művészeti előadások a Tibor-Albert téri társulatnál. Tibor Ernő és Albert Andor művészeknek a Weitzer János-utcai polgári iskolában levő kiállításán ma este hat órakor szépen sikerült művészeti előadások voltak. Bevezetőnek Franyó Zoltán a modern művészet irányairól tartott nagyszerű előadást. Ezután Obláth Mariska olvasta fel *Művésztragédia* című novelláját. Kaszab Géza a régi bohémekről beszélt el kedves emlékeket, humoros apróságokat, melyek közül néhányat lapunk máshelyén talál az olvasó. Végül Franyó Zoltán új verseit olvasta fel. Az előadásokat szép közönség hallgatta végig.

* Hock János plébános, az aranyházi pap imakönyvét szeretettel fogadta az ország katolikus közönsége. Az imakönyv, amelynél szebb karácsonyi ajándékot még csak elgondolni is lehetetlen, Aradon a minoriták házában lévő Weisz Leó könyvkereskedő cégnél kapható. Telefon 230.

* Vasgyáros. Ohnet György világhírű színműve, a Vasgyáros, amely még mindig kedvelt darabja a romantikus történetek kedvelőinek, hétfőn színre kerül az aradi színházban. A főszerepeket K. Kápolnay Juliska és Kesztler játsszák.

* Elit-estély. Pazar estélye lesz január 9-én este Arad város előkelő zeneértő közönségének a Fehér Kereszt szálloda disztermében. Az estély iránt fokozott az érdeklődés s elsőrendű jegyeket már alig kapni. A fellépő világhírű énekesnő, Culp Julia erősen készülődik aradi szereplésére. Rendező Weisz Leó.

* Csibész élet Budapesten. A mi Párisnak az apache, az Budapesten a jassz. Utcái gyerekek, akik a hiányos nevelés folytán a züllés útjára kerülnek és rémei lesznek a társadalomnak. Az *Uránia* színház nagyszerű mozgóképben mutatja be ezeket az érdekes fővárosi alakokat. Mozgalmas, érdekes képet nyújt a csibészek változatos élete, amint lustálkodva tanyáznak a városliget fái alatt, aztán amint prédára lesve ólálkodnak a látványos bódék között, mikor rajtuk üt a rendőrség. Látjuk elfogatásukat, börtönbe szállításukat, szóval ennek a züllött életnek minden fázisát. A publikum kiváló szórakozást talál a vasárnapi műsoron, mely az itt ismertett képen kívül is csupa elsőrangú látványossággal szolgál. 791

* A kir. Állampénztári (adóhivatali) évkönyv 1910. évre. Szepessy Mihály, battonyai m. kir. állampénztári tiszt, egy az állampénztárak (adóhivatalok) személyi és helyi viszonyait feltűntető és az összes kinostári jövedékek, ille-

tékek és adókra vonatkozó tudnivalókat (határidőket) magában foglaló zsebnaptárt szerkesztett s adott ki. Úgyes összeállításával s könnyű kezelhetőségével fogva a mű egy hivatalos életben, mint az ügyvédek, kereskedők, italmérvők, dohányelárusítók, szeszfőzők s általában az adózó közönségre nézve szinte mellőzhetlen segédkönyv a pénzügyi törvények és szabályok mai utvesztőjében. Két koronáért a szerzőnél rendelhető meg.

* A „Vasárnapi Ujság” mostanában küldi szét előfizetőinek ünnepi ajándékát, a „Karácsony”-t, mely az idén is a nagyszámú kiváló közlemények és művészi illusztrációk javát adja olvasóinak. E diszalbumot, mely nagy terjedelme és pazar kiállítása mellett a legszebb karácsonyi ajándék, azok az előfizetők is ingyen kapják, akik 1910-től kezdődőleg lépnek az előfizetők sorába, sőt ezeknek a december havi számokat is megküldi a kiadóhivatal. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára félévre 8 korona. Mutatványszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal. (Budapest, IV., Egyetem-u. 4.) 5767

* Flóris Áron dr. fővárosi polgári iskolai tanár „A legújabb rajzitanítási és egyszersmint általános kenyérkereseti módszer” címen egy füzetet bocsájt közre, amelyben azt vitatja, hogy milyen fontos a rajzolni tudás. Hangsúlyozza, hogy mennyire fontos tudomány ez, amelynek a magyar ipar fellendítésében is rendkívül nagy szerepe van. Az érdekes füzet szerzőnél 3 koronáért kapható (Budapest, VIII. Karpfenstein-utca 18. földszint 9.)

* Specialitások a címe Gottier Lajos legújabb novellás kötetének, melylyel szerző újabb tanujelét adta tehetségének. A könyv megrendelhető Budapesten a „Gyógyszerészeti-Hetilap” kiadóhivatalában József-körút 60. szám. Ára bérmentes küldéssel együtt 3 korona 20 fillér.

Idegen ur a hálószobában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 11.

Azt mindenki tudhatja, hogy nem a legkellemetesebb meglepetések közé tartozik — a kizárás. Már tudniillik az olyan kizárás, melyben R. V. vasúti tisztviselő részesült, akit a saját házában lévő több szobás lakásából — a szobaleánya *krimicsauzott* ki.

A napokban este tizenegy órakor érkezett Aradra egy fölülvizsgálati utról az említett tisztviselő a feleségével egyetemben, aki ugyanakkor Temesvár felől jött meg a vonattal. Fáradtan, törődötten alig várták, hogy lakásukba érjenek, melyet azonban zárva találtak. Csöngettek, zörögtek, majd újra csöngettek és dörömböltek; noha belülről süttogés hallatszott, ajtót még sem akart nyitni senki. Végre fordult a kulcs, az ajtó feltárult és a szobaleány alázatos „kezét csókolommal” fogadta az uraságokat.

— Miért váratott oly sokáig magára? — kérdezte R.-né.

— Elaludtam, — felelte a szobaleány nem palástolható zavarral.

A hálószobába érve, — a mint ez már történni szokott, — a helyzet mindent megmagyarázott. „Miért szaporítsuk még a szót is”, elég annyit tudni, hogy R. ur és neje a nevezetes éjszakán előbb egy nyárfalevélként reszkető aradi előkelő uriembert kergettek ki a hálószobájukból nem épen szalonba való szóáradat kíséretében, még pedig oly hangosan, hogy a házbéliek is összefutottak a lármára, majd pedig egy szállodába hajtottak és ott vettek éjjeli szállást. Legvégül pedig a fenti tragédia összes szereplői ma megjelentek Bedő Árpád dr. kihágási bíró előtt, mert R. ur feljelentette a szobaleányát a cselédtörvénybe ütköző és tiltott dolog miatt.

Mindenki megjelent, csak a koronatanu — az előkelő aradi fiatalember hiányzott. A tárgyalás azért megkezdődött.

— Mit keresett egy fiatal ember R. ur lakásán este tíz óra után? — kérdezte a bíró a szobaleánytól.

— Nem engem, hanem a nagyságos urat, felelte a vádlott.

— Ha ez így lenne, akkor miért vezette be a hálószobába, ahol az ágyakat is felbontotta, noha nem tudta, hogy a gazdája az éjjel haza érkezik.

— Ezt többször is megcselekedtem, mert minden este vártam haza az uraságokat és ez még nem jelent semmit.

R. ur. és R.-né ezzel szemben azt adták elő, hogy a helyszínen nyert benyomásokból azt állapították meg, hogy a szobaleány nem oly ártatlan, mint amilyennek itt mondja magát.

— Különbben is bíró ur — fordult Bedő doktorhoz R. ur — a szobaleány leleplezésénél jelen volt a házban lakó M. L. kávéházi felirónó is, aki szintén látta a szituációt. Tessék szakértőül beidézni, hogy abban a helyzetben szó lehetett-e a szobaleány ártatlanságáról.

A bíró így határozott.

A magyar Montmartre.

Intimitások írókról, művészekről.

A Tibor—Andor tárlaton elmondotta: Kaszab Géza.

Párisban, a Montmartre kis manzardszobáiban, ahol vidám és szép szemű grizettek társaságában élnek vidám és rongyos fiúk, a háztető alatti szobákból kerülnek ki az igazi bohémek. Magyarországon nincsenek manzardszobás házak, itt a művésztényésztés nem szorul szűk keretek közé. Ott fent, a fővárosban, minden jóra való kávéháznak megvan a maga művészasztala, ahol rendezetlen hajzati viszonyok között élő fiatal urak szamarazzák le az összes eleven nagyságokat. A magyar Montmartre művészembriói ott fogyasztják el a kápuinereket, amelyek mellett sikeresen elemésztik Herczeg Ferencet, Bródy Sándort, Mikszáthot és a többieket. És ami a legsajátságosabb: ezek a szegény elfogyasztott írók csak nem akarnak elfogyni. A hosszuhajuakból lassanként rövidhajuak, sőt hajatlanok lesznek, s utóléri őket a végzet: lassanként ők is belekerülnek a „vén hülyékhez” címzett társaságba. Akkor már őket fogyasztják egészen új nagyhajuak.

Az én nagyhajuságom éveiben erősen virágzott a magyar Montmartre. Valamelyik kávéházi törzsasztalnál összeverődünk néhányan, állítólag költők, írók, festők, szobrászok és művészek, csupa Lavallier nyakkendővel ellátott egyén. És csináltuk a művészetet. De hogy csináltuk! Szegényen, kopottan, de jókedvűen. A ma már jó hangzású nevek közül a mi társaságunkból került ki Kemény Simon, Peterdi Andor, Nádas Sándor, Balla Ignác, Ráskai Ferenc, onnan Czigány Dezső, a festő. Nagyszerű fiúk voltak ezek a fiúk. A legnagyobb talán Czigány Dezső volt közöttük, aki egy szép napon rongyos csizmában, lengyel térdnadrágban, bioiklis-sweaterben és bársony kabátban jelent meg közöttünk, miután Nagybányáról némi tandíjvélemény különbségek miatt gyalog vonult haza Budapestre. Hollósy mester ugyanis egész komolyan fogta fel a hitvány pénzkérdést, mire Czigány Dezső indítatva érezte magát, hogy induljon. Indult tehát és haza is érkezett Budapestre, ahol az édesapja a nemes bádog-mesterséget folytatta. Hazaérkezését pedig nagyobb szabású estélylyel ünnepelte meg, a melyre valami tizenötven voltunk hivatalosak. A fontos esemény színhelye egy két lépés széles és három lépés hosszú szoba volt, amelynek butorzata egy ágyból, két székből, egy festő állványból és egy szekrényből állott. Ilyen nagyarányú butorzat mellett lehetetlenség volt a szobába bevonulnunk, s így kénytelenek

voltunk az összes butorokat kilakoltatni a folyosóra. A költözés befejeztével bevonultunk a terembe, ahol a csupas földön foglaltunk helyet s egy hatalmas üstből óriási mennyiségű töltött káposztát fogyasztottunk. A fogyasztás után azonban felmerült az a kérdés, hogy vajon miként lehetne kávéházba mennünk. Ehhez a művelethez ugyanis tőke kell, nagy és komoly tőke, mivel egy törkölynek tizenkét krajcár az ára. De összes pénzünk összerakása után kiderült, hogy nincs meg a kellő tőkénk ehhez a merész vállalkozáshoz.

Mivel azonban valamennyiünkben élt a jóistenbe vetett hit, nyugodtan elindultunk a „Budapest”-kávéház felé, ahol akkortájt harminchatodik Rácz Pali, a legutóbb detronizált cigánykirály játszott. Már ott állottunk a kávéház ajtaja előtt, de utközben semmi különösebb esuda nem történt: a tőke nem szaporodott meg, nem találtunk az utcán elveszített pénztárcát és nem találkoztunk mecenással, aki felismervén bennünk a zseniket, kincseit felajánlotta volna. Volt azonban közöttünk egy fiatal piktor: akkor jött haza Münchenből. Reinitznek hívták. Lehetett úgy fél tizenegy s a kávéházzal szemben lévő Operaházból éppen kitódultak a vendégek. Reinitznek erre a látványra fenséges ötlete tamadt. Feltúrta a kabátja gallérját, letúrta a kalapja karimáját s elvegyült a színházból jövők között. Őt perc múlva már közöttünk volt s diadalmasan esörgetett egy csomó nikkelpénzt.

— Honnan vetted? — támadtunk reá.

— Összekoldultam.

Ezzel rendben is volt az ügy. Összeolvastuk a pénzeket s megállapítottuk, hogy törkölyökre jut ugyan, de törkölynél magasabbrendű italokra nem. Bevonultunk a kávéházba. Leültünk egy hatalmas asztalhoz. Czigány Dezső hívta a pincért és egy angol lord, illetve egy magyar aviatikus hidegvérével szólt neki:

— Egy csokoládét habbal!

Ha egy piktor csokoládézhatik, egy komoly és törekvő szobrász sem maradhat hátra. A társaság agyaggyurója, Konyarek tehát szintén csokoládét rendelt. Nem maradt el a nemes versenyben az irodalom sem: mi hitvány csokoládé helyett nemes abszintet rendeltünk. Egy szó, mint száz: a rendelések messze túlhaladták a költségelőirányzatot. Még jó szerencse, hogy Rácz Laci, e néven a 36-ik, nem jött hozzánk tányérozni, mert hosszú hajunk és nyakkendőnk révén rögtön kiderítette, hogy mi is művészek vagyunk. Le is ült az asztalunkhoz, elkérte a Czigány Dezső angol fapipáját és szörnyen összebarátkozott velünk.

Végre azonban elérkezett a nagy pillanat, amelyet Wekerle egyszerűen a „készízetések felvétele” címmel illetne. Karla Béla (ma jónévű budapesti ügyvéd) kiszámította, hogy óriási összegek hiányoznak s épen ezért sürgősen a „kivül tágasabb” álláspontjára helyezkedett, magunkra hagyva bennünket a kávéházban ülő kétszáz vendéggel, a hatalmas izmu tűzilegénynyel és a fizető pincérral. Rácz Laci segítette ki a társaságot a bajból, jótállván érettünk a fizetőpincérről.

Igy éltünk annak idején a magyar Montmartre-on. De amint az agg Taafe mondotta, *nichts dauert ewig, selbst der schönste Jud* és így tovább. Ma már a régi bohémekből nyárspolgárok lettek, akik ime, leülnek felolvasó-asztalhoz és indiszkrét dolgokat mesélnek régi kollegáikról. Romlik a világ.

Botrány

a horvát képviselők tárgyalásán.

Friedjung aktái. — Supilót leleplezték.

Távirati tudósítás.

Arad, december 11.

A Friedjung-pör bécsi tárgyalásának harmadik napja volt ma. A tárgyaláson Friedjung aktáiról folyt a vita, melyek részletesen elmondják, honnan kaptak pénzt a horvát képviselők és különösen Supilo Ferenc. A tárgyalás végén leleplezték Supilót, hogy pénzt kapott a szerb kormánytól. Ebből nagy botrányok keletkeztek.

A mai tárgyalásról itt következik tudósításunk:

(Friedjung bizonyítékai.)

Friedjung védője, Benedikt dr. folytatja tegnap megszakított bizonyítékait. Előterjeszti a „Szlovenszki Jug“ ülésjegyzőkönyvéről vett fényképfelvételeit. Szó van ebben Supilo és Medakovic képviselőkről, valamint Supilo részére 6000 korona megszavazásáról. Az okmány szerb nyelven van szövegezve és cirill írással írva. A következő fényképfelvétel pénztári utalványt tüntet fel, amely Supilo nevére 3000, Budiszavljevics nevére 2000 dinárt utalványoz.

Bemutatja továbbá Benedikt a fényképfelvételt egy ülés jegyzőkönyvének nagy részéről, amelyben a Szlovenszki Jug olvasócsarnokának bezárásáról van szó. A védő kijelenti, hogy a jegyzőkönyvek ugyanazon kézírással vannak írva és hogy a kézírás Stefanovic Milán, a Szlovenszki Jug jegyzőjének írása. Az általa mondottakra vonatkozólag a szerb nyelv szakértőire hivatkozik, akik pedig bizonyítják, hogy a pénztári utalványok és jegyzőkönyvek fordításai, amint a Friedjung-féle brosurában foglaltak, helyesek. Irásszakértőkkel bizonyítani akarja, hogy a jegyzőkönyveket egy és ugyanazon kéz írta. Előterjeszti továbbá a Szlovenszki Jug központi vezetősége 20-ik üléséről szóló jegyzőkönyv eredeti fogalmazványát. Állítása szerint ez Stefanovic Milán kézírása.

Az elnök kijelenti, hogy először azt kell konstatálni, hogy a kézírás Stefanovicstől való-e.

Harpner vádlóügyvéd kérdezi, vajjon tudja-e a védő, hogy Stefanovic Milán egyáltalában létezik-e.

A védő azt válaszolja, hogy az általa betekinthező aktákból tudja, hogy a Szlovenszki Jug jegyzője Stefanovic Milán.

Harpner megjegyzi, hogy Stefanovic Milán nem létezik.

Popovic vádló, aki a fényképfelvételeket és az állítólagos eredeti kéziratot megtekintette, kijelenti, hogy utóbbi nem egy jegyzőkönyv fogalmazvány, hanem másolata, amelyet nem valami intelligens ember készített.

A védő kijelenti, hogy állításainak veleje csupán az, hogy ez az okmány Stefanovic, a Szlovenszki Jug titkárnak kezétől való. Mint további bizonyítékot megemlíti Benedikt a vezérkarnak a belgrádi osztrák-magyar katonai attasé jelentése alapján kiadott utasításait egyes katonai fórumok számára mihez tartás végett. Ez a jelentés közli a Szlovenszki Jug amaz üléséről fölvevett jegyzőkönyv tartalmát, amely a bandaalakításról tárgyal és amely jegyzőkönyv alapján készült a Friedjung-féle brosurához mellékelt térkép is.

(Tanuk, szakértők.)

Benedikt védő az eddigi tanumeghívásokon kívül ajánlja Boszniak dr., a zágrábi alsóvárosi gimnázium hittanárának meghívását, aki Horváth dr. megidézett tanuval együtt a koalíciónak a monarchiához való viszonyáról tegyen jelentést.

Elnök: A tárgyalásra megidézett tanuk közül az egyik távolmaradását betegségére való hivatkozással kimenti, három megidézett tanu megjelent.

Harpner dr. vádlóügyvéd ellenzi a javasolt szakértők kihallgatását, javasolja azonban, hogy két más szakértőt, köztük Jagics tanár, udvari tanácsost hívják meg. Ellenzi Boszniak tanár kihallgatását is, mert az nagyon messzire vezetne.

Egy esküdt a többiek nevében kijelenti: Mi teljesen pártatlanok vagyunk. Horváth drt és Boszniak tanárt is meghallgatni kívánjuk. Mindkét pártnak felfogását meghallgatni kívánjuk.

Az elnök hangsúlyozza, hogy az esküdtek kívánsága a legmesszebbmenő mértékben tekintetbe fog vétetni. A szembenálló pártok jogi képviselői között vita keletkezik arról, vajjon nem-e volna szükséges egy szakértőt kihallgatni, aki gyakorlati tapasztalatai alapján mondjon véleményt arra nézve, hogy pl. Spalajkovic osztályfőnöknek jelentése, amelyet Friedjung terjesztett elő, a stilus után itélve, származhatik-e a szerb királyság egy intelligens szerb polgárától. Krauss dr. tolmács, mint jelenlévő szakértő kijelenti, hogy kellő tapasztalattal bír arra, hogy e kérdésben véleményt mondjon. Más szakértő kihallgatásán nem tartja szükségesnek.

Az elnök kijelenti, hogy a kérdések megkezdődhetnek és Funder dr. főszerkesztőt szólítja a korlát elé. Harpner dr., a vádlók ügyvédje kijelenti, hogy politikai tőrre kell átmennie és Funder dr.-hoz több kérdést intéz.

Harpner dr. azt kérdezi Fundertől, a Reichspost szerkesztőjétől, hogy nem tünt-e fel neki, hogy Milovanovic szerb külügyminiszter a bécsi szerb követnek küldött utasításában mindig a testvér cseh királyságról beszélt.

Funder: Minden cseh államférfi hiva a cseh közjónak. Ez a hivatalához tartozik. Ezért fizetik.

(Supilo Dalmáciában.)

Supilo előadja, hogy a Friedjung által közölt jelentések szerint ő Potocnyákkal együtt levelet írt Spalajkovicnak, melyben szubvenciót kér. Ebben az időben ő egyáltalában nem érintkezett Potocnyákkal.

Chlumetzky Lipót báró osztrák főrend, mint tanu azt vallja, hogy Dalmáciában sűrűn érintkezett szerbekkel és Supiloval. Feltűnt neki, hogy a szerbek nagyon ügyesen tudják eltitkolni szándékaikat és Nikita fejedelem déli Dalmáciában ügynököket tart és pénzt osztogat. Ő mint helytartósági fogalmazó három évet töltött Dalmáciában. Supilo két oldalról is kapott pénzt, mert nem egyszer osztrák-barát álláspontot is elfoglalt. Felolvassa Supilonak hozzáintézett levelét, melyben összeesküvésről tesz neki jelentést.

(Supilót leleplezik.)

A mai tárgyalás második felében botrányos jelenetek játszódtak le Chlumetzky Lipót báró kihallgatása alatt. Chlumetzky báró 1897-től 1900-ig állami tisztviselő volt Raguzában, a mely időben Supilo szintén Raguzában élt és az osztrák kormány kitarítottja volt.

— Supilo ezt a leghatározottabban tagadja.

A tanu vallomása közepén elmondja, hogy Supilo különböző személyektől pénzeket fogadott el. Egy esetre biztosan emlékezik, de több esetről is tud, különben azt is tudja, hogy Supilo igen gyakran vett fel „szolgálatiért“ pénzt.

Harpner dr.: Mennyit kapott Supilo?

A tanu: Köteles vagyok erre felelni?

Harpner dr.: Igen, ezt tudni akarom.

— Hogy mennyit kapott Supilo, azt részletesen nem tudom. Az az összeg, amiről én szólok, körülbelül 200 korona.

Harpner dr.: Ki adta Supilonak a pénzt?

A tanu: Erre nem válaszolok.

Supilo: Ismételtén becsületszavamra kijelentem, és ha kell esküvel is megerősítem, hogy 1903-ig Szerbia ellensége voltam és soha onnét pénzt nem kaptam.

Az elnök: Én valami mást kérlek öntől Supilo ur. Igaz-e, hogy megkapta azt a pénzt, amelyről a tanu beszél?

— Becsületszavamra kijelentem, hogy sem politikáért, sem hogy azt megváltoztassam, soha semmit sem kaptam.

Harpner dr.: Hajlandó ön ezt esküvel is megerősíteni?

Supilo: Igen.

Az elnök (Chlumetzky báróhoz): Mit szól ehhez tanu?

— Az a kérdés, hogy Supilo hogy érti ezt.

Az elnök: Supilo szerint a tanu hazudik, pedig eskü alatt vall. Felszólítom tehát, nevezze meg, ki adta Supilonak a 200 koronát.

A tanu: Ha meg kell neveznem, megmondom. Én magam adtam neki a pénzt. (Óriási zaj és kacaj.)

Az elnök: Kérem az urakat, ezen nincs mit nevetni. Eppen most hallom, hogy Supilo ur megszegte a becsületszavát. — Ezek után mindenkinek meg kell gondolni, kezét foghat-e ilyen emberrel.

Supilo (izgatottan): Én csak azt mondtam, hogy 1903-ig ellenséges viszonyban voltam Szerbiával.

Az elnök: Ön becsületszavára azt állította, hogy nem kapott pénzt.

Harpner dr.: Hol adta Supilonak a pénzt?

Chlumetzky báró: Raguzán, az utcán.

Óriási izgalom támadt erre a teremben, a jelenlévő horvátok Supilora akartak rohanni és az elnöknek kellett megvédeni az inzultus ellen.

Hasonló izgalmas jelenetek játszódtak le Dorotka Vilmos zágrábi lapszerkesztő vallomásánál, aki azt vallotta, hogy Supilo minden egyes cikke után pénzt kapott Szapáry László gróftól.

Az elnök ezután hétfőre halasztotta a tárgyalás folytatását.

(A leleplezés következményei.)

Supilo a tárgyalás után levelet intézett a horvát-szerb koalíció elnökéhez, amelyben bejelentette a pártból való kilépését. Egyben Harpner dr.-nak is írt, amelyben megvonta tőle további képviseltetését, kijelentvén, hogy saját maga fogja ügyét ellátni.

Ugyancsak levelet írtak a horvát-szerb koalíció vezetőségéhez Pejacsevich Tivadar gróf, Nikolics Vladimir volt bánhelyettes és Tomisics altábornagy, amelyben bejelentik a pártból való kilépésüket, mert nem akarnak egy párthoz tartozni egy olyan emberre, mint Supilo Ferenc.

A ciankális főhadnagy.

Mentőtanuk Hofrichter mellett.

Távíratí tudósítás.

Arad, december 11.

Hofrichter főhadnagy ügyében ma új tanu jelentkezett, akinek vallomása az ügy jelen állásában nagy jelentőséggel bír a főhadnagra nézve, mert igaz volta esetén Hofrichter áttartatlansága beigazolást nyert. A tanu azt vallja, hogy ő látta a főhadnagyot november 14 én reggel, a városi vasut nyugati pályaudvarán, ahol 5—10 percig tartózkodott és úgy látszott, hogy valakit vár. Ha ez igaz, úgy Hofrichternek, aki 6 óra 12 perckor ért a pályaudvarra, nem lehetett ideje a leveleket a postaszekrénybe bedobni.

A nagy feltűnést keltő tanuvallomásról a következő tudósítást adjuk:

Tegnap megjelent Pollacsek Ferenc dr. bécsi ügyvéd irodájában a Meidlingben lakó Schwetz Ferenc vízvezeték és gázberendező vállalkozó, aki megkérte az ügyvédet, hogy alábbi vallomását használja fel a megvádolt főhadnagy érdekében. A tanu a tényállást a következőkben adta elő az ügyvédnek:

— Mikor a lapokban olvastam, hogy egy omnibusz kocsis és egy hordár Hofrichtert november 14-én a városi vasut nyugati pályaudvar közelében látták, eszembe jutott, hogy én is, nemcsak láttam a főhadnagyot, hanem egy ideig meg is figyeltem. Egy barátimmal eltöltött vidám éjszaka után reggel hat órakor jöttem a Felberstrasseról, hogy hazamenjek lakásomra, mely a XII. kerületben van. Éppen akkor haladtam el a Westbahnhof mellett, amikor egy vonat érkezett meg. Az utasok mellett mentek el és amint lassan továbbhaladtam, egy kutya vonta magára figyelmemet, mely egyedül futkározott fel-alá a melyre az állomás alól fűttenetek. Megpillantottam gazdáját, egy főhadnagyot, aki többször fűttenetett a kutyának, aztán mikor az késlekedett, toppantott a lábával, majd a kutyával együtt eltűnt az állomási épületben. Egy félreeső helyet kerestem, de ilyen nem volt a téren. Eszembe jutott, hogy az állomáson fogok találni egyet, betértem hát ide. A főhadnagy kutyája abban a pillanatban tűnt fel, mikor beléptem a félreeső hely ajtaján és utánam akart jönni, de nem tudott, mert az ajtó becsapódott. Mikor kiléptem a szabadba, láttam, hogy a főhadnagy az állomás előtt áll, cigarettára gyújt és fel-alá járkal, mintha csak várna valakire. Nem tudom, mi bilineselt le, de tény, hogy öt-tíz percig ott álltam az állomás előcsarnokában és néztem az utca életét. A főhadnagy egész idő alatt nem mozdult helyéről, aztán megfordult és eltávozott. Én elmentem a Schönbrunnerstrassera egy kávéházba, ahol beszéltem a kasszíróval. Megkérdezte nincse bélyegem, mert egy Lipót-kártyát akar küldeni valakinek. Bizonyos tehát, hogy ez a dolog november 14 én történt, mert Lipót napja tizenötödikére esett. Jelentkeztem a hadbírósnál és eladtam, hogy a kutyát teljes bizottsággal fel tudnám ismerni és azt mondták, majd idézést fogok kapni, amikor is meg kell jennem.

Ugyancsak jelentkezett egy Löwy nevű kocsis is, aki eladta, hogy Hofrichtert az említett napon reggel hat óra tíz perckor látta a Westbahnhof előtt, kutyája pedig mellette ült. Neki is az a benyomása, hogy a főhadnagy várt valakire.

SPORT.

+ Aradi Postás Sportegyesület házi tornaestélye. Az aradi posta és táviráda tisztviselők sport egyesülete ezúton értesíti az összes tagjait valamint a sportkedvelő közönséget, hogy jövő hó — január — 7-én este 7/7 órakor a Weitzer János utcai polgári fiúiskola tornatermében házi torna estélyt rendez. Fölkérjük az összes működő tagjainkat, hogy a gyakorló órákra — hétfő, szerda, péntek este 6—8-ig — szorgalmasan járjanak el, hogy az estély sikerét mentől jobban emelhesük. A házi estély sorrendje: 1. Felvonulás. 2. Együttes szabad-

gyakorlatok vasbotokkal. 3. Csapat torna. 4. Versenyek: a) súlyemelés, b) gyűrűhinta magasugrás, c) korlát-gyűrűhinta összetett verseny, d) függeszkedés kötelen, e) kötélhuzás. 5. Gulák. 6. Díjkiosztás, elvonulás. Igazgatóság.

A koplalás dicsérete.

Az új gyógymód.

A beteg így szól:

— Kedves doktor ur! Nem jól éreztem magam, bágyadt, fáradt voltam és nehezen ment a munka. Az orvosom azt mondta, táplálkozzam jobban, egyem erősítő dolgokat. Ettem, amennyi belém fért és a vége mi volt? Az, hogy még rosszabul éreztem magam. Mit tegyek?

Erre Guelpa dr. így válaszol:

— Kedves barátom, ne egyen három napig semmit. A gyenge testet nem erősíteni, hanem — gyengíteni kell. Egy kis koplalás után a test olyan lesz, mintha újjászületett volna. Csak még ne felledezzék meg ez idő alatt néha-néha egy kis vértisztítóról.

A beteg erre persze nagyot néz, pedig eszébe juthatna egy és más. Így például, hogy a böjt-kurát már a régiak is ismerték. Hogy a buskomorságot jeles tanárok is böjt-kurával gyógyítják, abból indulva ki, hogy a beteg ilyenkor némileg meg van mérgezve, mert a fel nem dolgozott anyag gyomrában bomlásnak indul. Tehát a gyomrot fel kell menteni egy időre az új anyag megterhelésétől.

Nem jut eszébe az amerikai milliomosnak története. Egy milliomos néhány társával rövidebb tengeri utra indult. Azonban vihar támadt, mely az előkelő társaságot egy lakatlan szigetre verte. Természetesen a társaság kétségbe volt esve; a kényelmes élethez, jó táplálkozáshoz szokottnak nem volt mit enniük. Napokig tartott, míg megszabadulhattak. Ezalatt azonban alig ettek valamit. És ime! Amikor újra hazaértek, a gyomor baját mindegyik otthagya a szigeten.

Guelpa tanár — az új gyógymód leglelkesebb apostola — a következőképpen adja ennek magyarázatát: Téves előítélet azt hinni, hogy az éhség a testnek táplálék utáni vágya. Az éhség a belek jelentkezése, amelyek megtisztulni akarnak. Ha tehát valaki éhes, igyon hajtószert és éhsége csillapulni fog. A testi közérület jobb lesz, mert a test megszabadul mindenféle felesleges anyagtól, amely a szervezetet, a szervek működését zavarja, elfoglalja a helyét a hasznos, szükséges anyagnak.

Hogy ezt elkerüljük, Guelpa azt ajánlja, hogy — koplaljunk. Ha a szervezet új anyagot kap, ha eszünk, a gyomorszervek először ezt dolgozzák fel; ha azonban koplalunk, akkor a szerveknek nincs más dolguk, mint a felhasznált anyag maradványait eltávolítani. Ha tehát az ember egészséges akar maradni, akkor néha-néha napokig koplaljon; limonádén, teán, kávéban és vértisztítón kívül egyebet ne igyon. Az izmok működése gyorsabb, a közérület jobb, a munkakedv nagyobb lesz és a gyomor bántalmak megszűnnek.

Az éhség érzete — Guelpa szerint — nem fájdalmas és néhány nap múlva eltűnik. Helyébe a gyengeség érzete lép, amely azonban szintén nem tartós és komoly következményekkel nem jár. Az éhséget könnyű elviselni, mert, ha a szervezet nem kap új anyagot, a sajátjából fogyaszt el egy bizonyos mennyiséget. Az állatokon végzett kísérletek pedig azt igazolják, hogy a huzamosabb ideig tartó koplalásnál a szervezetet nem a táplálék, hanem az anyagcsere szünetelése miatt a meleg hiánya ölte meg.

Ezek volna a főbb vonásaiban Guelpa gyógymódjának alapelvei. Természetesen még erős vita tárgyát fogja képezni, hogy igaza van-e, de annyi tény, hogy úgy Párisban, mint Berlinben adott esetekben jó sikerrel használták a böjt-kurát,

HIREK.

Aradi élet.

* Közreműködők buja.

Mikor a gömbákácok ága
December lehetőől deres,
Ahány színész, meg a hány író
Járatlan utakat keres.

S velük elbávnak a világtól
S azt hirdik: messze mentek el,
Pár hölgy, ki néha zongorázik
S pár ur, ki olykor énekel.

S hiába. Nincs oly árva utca,
Nincs oly elátkozott mező,
A hol ne tudna rajtuk túni
Mind a mulatság rendező.

És hangzik innét, hangzik onnét.
S váltig vár ígéretre mind:
— „Ugy-e drágám, a kabarénkhoz
Programba vehetjük megint? ...

R.

Az örült asszony rémtette.

Meggyújtotta az urát.

Távíratí tudósítás.

Arad, december 11.

Az Oroszországból Budapestre szakadt Chatzel Mihály ismert alakja volt az éjjeli kávéházaknak és mulatóhelyeknek. Hosszu lunge szakállában megjelent, kinyitotta a skatulyát és apró, olosó ékszereket ajánlott. Leginkább amaz asztalok körül üzletkedett, ahol lehetett keresni. Ahol mulató férfi ült ledér leánygyal, aki könnyen be tudta „ugratni a Balit”

A puritán élethez szokott ember lassan megkedvelte a légtört, amely tele volt csabos parfümillattal, duhaj kacagással, bergőzzel és mindennel, ami az élet megrontója. Ha volt egy két sikeres üzlete, maga is leült egy éjjeli bogár mellé és urasan megvendégelte azt.

A felesége elég gyakran találta őt ilyen helyeken hajnal felé, amikor hosszú keresés után rátalált. Ilyenkor épületes jelenet játszódott le a helyiségben. Az asszony ökölel támadt az urára, aki mukkanni nem mert, hanem hívta a pincért, fizetett, hóna alá csapta a táskáját és hitvesével távozott.

Az asszonyt azonban ugylátszik teljesen megörjítette a tudat, hogy a férje mindig visszaesik a régi bünbe és hogy a nyilvános testi fenyték semmit nem használ. Tegnap éjjel azután pokoli tervet eszelt ki és azt végre is hajtott. Amikor a főnirt módon visszahozta az urát a Népszínház utca 49. sz. alatti lakásukra és a kávéházi ütlegetek a családi otthonban ujjakkal tetézte, Chatzel Mihály hamarosan bebújt az ágyba és az italtól és a rákövetkező ütlegetektől elszendőrülve, mindjárt mélységes álomba merült.

Az asszony nem tudott aludni. Fölkelt és reggeltájban egy benzines üveget vett elő, ennek a tartalmával leöntötte a férje ágyne-műjét. Gyufát gyújtott és lángba borította az ágyat. Hatalmas lángnyelvek osaptak föl a kis szobában és a tűz fényében széjjelborzolt hajjal egy asszony táncolt. A feleség volt, aki most már teljesen megörült. A szörnyű jelenetet csak úgy tudták meg a bázbeliek, hogy Chatzel Mihály iszonyu kínjában ordított.

Chatzelné kifutott az utcára és otthagya égő urát, akit a szomszédok nagynehezen kihoztak a lángtengerből. A mentők a delogházi kórházba vitték, ahol most a halállal vívódik. Az asszonyt a főkapitányságra hozták a rendőrök. Diener kapitány megvizsgáltatta az elme-

állapotát. A rendőrorvos közveszélyese örültnek nyilvánította és intézkedett, hogy a lipótmezei tébolydába jusson.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 12-én az időjárás: hűvös, sok helyütt csapadék.

— **Justh Gyula Nagy Sándor beszámolója.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke ma este Budapestről Tornyára utazott és holnap részt vesz Nagy Sándor dr. nagylaki képviselő csanádpalotai beszámolóján.

— **A gyermekkórház orvosi.** Károlyi Gyula gróf, Aradváros főispánja ma küldötte meg a polgármesternek az aradi gyermekkórház igazgató főorvosi és osztályvezető főorvosi állására történt kinevezések ügyiratait. A főispán igazgató-főorvossá a kórház bizottság által ajánlott Visky Pál dr. nevezte ki 1910. január 1-től számítandó határidővel. Visky dr. kineveztetése általános meglepetést fog kelteni, mert vele a gyermekegészségügynek ez az új intézménye arra hivatott vezetőt nyerni, aki alapos tudással és nemes ambícióval készül szép hivatásának betöltésére. Az osztályvezető főorvosi állásra Lukács Jenő dr. budapesti gyakorló orvost nevezte ki a főispán. Ez a kinevezés meglepetést keltett, mert valószínűnek tartották, hogy az állást Fodor Udón doktorral töltik be, aki sok éven át vezette a Fehér Kereszt rendelő intézetét és a gyermekkórház ügyének harcosa volt.

— **A fiúmei kormányzó lemondása.** A hivatalos lap mai száma közli: Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Nákó Sándor gróf fiúmei és magyarhorvát tengerparti kormányzót ezen állásától saját kérelmére felmentem és megengedem, hogy neki ez alkalomból kiváló szolgálataiért, elismerésem tudtul adassék. Kelt Bécsben, 1909. évi december 7-én. Ferenc József sk. Wekerle Sándor sk.

— **Harca lordok ellen.** Minél inkább közeledik Angliában az új választások ideje, annál hevesebbé válik a harc a lordok és a képviselők között. A harc indító oka az új költségvetés, amelynek radikális adóreformját a felsőház elvetette. Az Asquit kormány és a képviselőház tagadta a felsőháznak azt a jogát, hogy pénzügyi javaslatot elvethessen és kiadták a jelszót a lordok házában radikális megreformálása. A király hozzájárult a Ház feloszlatásához, mire a kormány és a liberális wigh-párt országszerte megkezdte a választási küzdelmet. A kormány akciójával szemben a lordok is erős vitációt fejtenek ki. A felsőház egyik legtekintélyesebb tagja, Balfour volt miniszterelnök ópiratot adott ki, melyben kijelenti, hogy a felsőház ellen való támadás csúcspont, a kormány tagjai által előkészített messzeeső összeesküvés, melynek tulajdonképpen az célja, hogy a jövőben egyetlen törvényhozó kama legyen. Az összeesküvőknek nem elég az alsóház nagyhatalma, mert az alsóházat nemcsak lordoktól, hanem a néptől is függetlenné akarják tenni.

— **Lezuhant repülőgép.** Berlinből táviratozzák: Engelhardt apitány a Johannesthal-i pályán egy német gyártmányú Wright-féle aeroplánnal kísérletet. Kevéssel azután, hogy felemelkedett, a gép felmondta a szolgálatot és a gép meglehető magasságról lezuhant. A kapitányt eszméletlen állapotban huzzák ki a gép alól. Fején sérülmény és belső szurdásokat szenvedett. Kórházba szállították, ahol még mindig eszméletlenül fekszik.

— **A Tiszti Lajos-jubileum.** Az a fölhívás, a melyet a Tiszti Lajos jubileumát rendező bizottság adott ki, máris visszahangra és megértőkre talált. A jubileumi alapítványra úgy az aradi társadalom tagjai részéről, mint a fővárosból szaporán érkeznek a hozzájárulások és levelek. A mozgalom eddigi legszebb eredménye az a levél és adomány, a melyet id. Chorin Ferenc dr. főrendiházi tag, Arad város szülötte s egy időben orsz. képviselője intézett Keppich Zsigmond, a bizottság pénztárosához. A levél a többek között így szól:

Tiszti Lajos érdemeit nem méltányolja senki jobban mint én, ki éveken át szemtanúja voltam az ország és szülővárosunk érdekében folytatott fáradhatatlan és önzetlen működésének. Örömmel ragadom meg tehát az alkalmat a kiváló publicista és az izzó érdekekben oly gazdag férfiú részére létesítendő alapítványhoz hozzájárulhatni, mely célból van szerencsém 500 koronát egyidejűleg postautalványon tisztelettel átszármaztatni.

Az így megindított mozgalomnak méltó sikerét remélve, örömmel venném annak végeredményéről szóló szíves értesítést.

Abrányi Kornél miniszteri tanácsos arról értesítette a bizottságot, hogy a miniszterelnökség sajtóosztálya 100 koronával járult az alapítványhoz. Az Aradról jött adományokról, a melyek során szintén szépen nyilatkozik meg a veterán aradi író iránt való nagybecsülés, legközelebb számol el a bizottság.

— **Szabadon engedték a gyoroki iskolaigazgatót.** Domokos aradi vizsgálóbíró, Kovács ügyész és Auszterweil törvényszéki orvos ma Gyorokon kihallgatták az állami elemi iskola mostani és régi leány növendékeit. Négy leány Rezik Albert igazgató ellen vallott. Az orvos konstataulta, hogy a leányok érintetlenek. Rezik azonnal elhagyta a község házat, mert további ott tartózkodására nincs szükség. Az eljárást tovább folytatják. Rezik ma este megjelent szerkesztőségünkben és kijelentette, hogy nem volt letartóztatva, hanem a hatóság védelmét vette igénybe az esetleges inzultusok ellen.

— **Mikor fizessék a munkásokat?** A napokban Gróza Micy irónőtől tárcát közöltünk, amelyben a feminizmusról írván, többek között az alkohol káros pusztításait is főlemlítette. Cukor László, az aradi kereskedelmi és iparkamara tagja hozzánk intézett levelében e tárca reflexiójaként azt közli, hogy ő már évek előtt beadványban kérte a kamarát, indítson akciót arra, hogy a gyárakban, iparvállalatokban ne szombaton vagy vasárnap fizessék a munkást, hanem hétköznap, mert ilyenkor kevesebb alkalmuk és ideje van az ivásra. Miután több vidéki és fővárosi gyárban kitűnően bevált ez a rendszer, most ismételtén fölveti az eszmét Cukor és lapunk utján sürgöti ez üdvös, munkásmentő szokás meghonosítását.

— **Eljegyzés.** Lust Ferenc dr. simándi körorvos eljegyezte Oravetz Mimi kisasszonyt, Oravetz Miklós aradi tekintélyes és becsülésben álló fanagykereskedő bájos leányát.

— **Kell Manó cég ajánlja csipke és szalag különlegességeit.** Telefon szám 673. 131

— **Házassulandók figyelmét felhívjuk** Brückner Lipót dus választéku butorraktárára. — Neuman-palota. 3701

— **Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület** az új adótörvények, s különösen ezeknek a gazdákat érdeklő intézkedései ismertetése céljából, Hollady Nándor, mint előadó közreműködésével, folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor Aradon, a vármegyei ház nagytermében szakelőadást rendez, melyre az egyesület elnöksége az érdeklődő gazdákat ez uton is meghívja. Részvételi díj fejébenként 4 korona, mely az előadás megkezdése előtt, a helyszínen fizetendő.

— **Aki hamar beleunt a politikába.** A Vármegyében olvassuk: Szapáry Pál gróf, aki nemrég a szalon keresztény-szociálisták vezetője gyanánt mutatkozott be, már nem törődik a politikával és szívesebben vadászik gazdag vadászterületein, vagy mindenkor vendégeit szórakoztatja valóban művészi cimbalomjátékával a gyönyörű sorokujfalusi kastélyban. A politikával csak annyit törődik, hogy első helyről kapott politikai értesülései vannak, melyeket — információk szerint — a napokban a következőkben adott tovább vendégeinek:

— **A nagy bizonytalanságban csak egy bizonyos** — mondta Szapáry Pál gróf — az, hogy februárban új választások lesznek. Lehet, hogy Lukács-Justhék választatnak, lehet, hogy Wekerléék és lehet, hogy Khuen-Héderváry, bizonyos csak az, hogy a király elhatározta, hogy a képviselőházat feloszlatja és a kinevezendő kormánya újra téli választásokkal próbál többséget szerezni. Hogy ezután mi lesz, nem tudom. De nem is érdekel — fejezte be. A grófot a közel jövőben valóban nem fogják közelről érdekelni, annál kevésbé érinteni a magyar politika eseményei. A gróf ugyanis a jövő hét derekán Párisba utazik és részben petroleumgróffokkal — petroleumkirályok Amerikában laknak — fog tárgyalni petroleumforrásai kihasználásáról, részben papot és keresztényszocializmust elfelejtve, nem a magyar proletárság bajairól fog előadásokat tartani a vidám francia fővárosban.

— **Háremhölgyek száműzetésben.** Konstantinápolyból jelentik: Abdul Hamid szultán bukácsával háremhölgyeinek osillaga lehanyatlott. A sok szőke, barna, vörös és fekete haju tündér, akik az öreg szultán napjait vidámitották fel, szomorú sors előtt állott. Hajléktalanok lettek és megélhetésükről maguknak kellett gondoskodniuk. Sokan közülük visszatértek rég elhagyott hazájukba és a szülői házba vonultak vissza. Mások kivándoroltak az országból és a nyugati metropolisok felé irányították utjukat, ahol szép és fiatal hölgyek részére nem is oly nehéz a megélhetés. Abdul Hamid hölgyei közül huszan Párisba érkeztek, de a török nagykövetség fellépésére rögtön megérkezésük után visszaküldték őket Törökországba. Az ifju-török kormány elhatározta, hogy gondoskodni fog a letett szultán egykori hölgyeiről. Felzárkóztatták rokonaikat, hogy fogadják be a nőket házukba, másokat az új kormány hivatalnokai vettek el feleségül, az árvák és az egyedülállók részére pedig penziókat állított fel a kormány, ahol ezeket eltartják. Csupán azok a háremhölgyek nem tértek vissza hazájukba, akik Londont választották tartózkodási helyül. Ennek oka pedig az, hogy az angol kormány vonakodott az ifju-törökök ez irányú kívánságának eleget tenni. Abdul Hamid háremhölgyeinek egy jó része Londonban telepedett meg és a város legelőkelőbb negyedében lakik. Jevzik az aranyzabadságot, társaságokba járnak és gyorsan akklimatizálódtak a nyugateurópai szokásokhoz. Európai öltözéket viselnek, látogatásokat fogadnak, meghívásokat fogadnak el, sőt vannak köztük olyanok is, akik fényes zuromat és estélyeket rendeznek.

— **Letartóztatott hetőrök.** Balassagyarmatról táviratozzák: Ma reggel Stütz Antal rendőrtanácsosnak a főutcán feltűnt, hogy három gyanús alak a kirakatokat nézi. Igazolásra szólította fel, majd letartóztatta őket. Szállóbéli lakásukon több száz korona készpénzt, aranyórákat, briliáns gyűrűt és sok ékszert találtak. A rendőrség Bécsből azt az értesítést kapta, hogy a letartóztatottak egyike Balázs Pál szállodai szolgálta, aki 256 koronát sikkasztott, a másik Kollin Lajos vasbutor lakatos, a harmadik Büchler Sándor pincér. Valamennyien rovott multu, foglalkozás nélküli egyének.

— **Adományok.** A pankotai állami cigányiskola szegény tanulóinak felruházására a következő adományok folytak be: Br. Bohus Zsigmondné Budapest 20 kor., Gartner Lipót gyűjtése 2 kor. 11 fill., Hirschl Zsigmond két ízben történt adománya összesen 15 korona. Ezen szíves adományokért ez uton fejezi ki hálás köszönetét az állami iskola gondnoksága.

— **Elkobzott hetilap.** A budapesti rendőrség ma reggel az ügyész utasítására a Pesti Futár című hetilap összes számaint elkobozta.

— **Pénzhamisítók keresnek.** Az utóbbi időben az Alföldön elterjedt a hamis pénz. Különösen a hamis ötkoronások vannak nagyobb arányban forgalomban. A hamisítványokat jobbra tanyai emberek hozzák forgalomba olyformán, hogy apróbb bevásárlásokat eszközölnek és mindig ötkoronással fizetnek. Tegnap az egyik szegedi kávéház főpincéret négy ízben csapták be hamis ötkoronással és csak amikor az ötödik ilyen hamis pénzt adták neki oda, akkor került a főpincérnek a csalót leleplezni és átadni a rendőrnök.

Az éjjeli órákban történt az eset. Ugy tizenkét óra felé két tanyai legény tért be Szegeden a Royal kávéházba. A látogatásuk feltűnő volt, mert nem ültek le egy asztalhoz, hanem mindegyik külön-külön asztalnál foglalt helyet. Mind a ketten pikkolót rendeltek. Az egyik mindjárt fizetett és kiment az utcára, hol egy kapu alatt rejtőzött el. A másik kisvártatva szintén hívta a fizető pincért, akinek egy ötkoronást adott oda. Hajdu fizető pincér, aki a tegnapi nap folyamán már négy darab hamis ötkoronást kapott, jobban szemügyre vette a pénzt és nyomban konstatálta, hogy az hamis. Egészen olyan, mint az igazi ötkoronás, a csengése, a fénye teljesen ugyanaz, csak valamivel könnyebb az igazinál és könnyen faragható. A főpincér, amikor látta, hogy a pénz hamis, megmondta azt a vendégnek. Ez zavarba jött, aprópénzt keresett elő, azzal fizetett és a hamis ötkoronást vissza se kérte a főpincértől. Miután a vendég viselkedése nagyon gyanús volt, az egyik pikkoló fiuval rendőrt hívtak, aki megvárta, míg a hamis pénzzel fizető legény kiment az utcára és akkor letartóztatta. Társát, aki a sarkon várt rá, szintén bekisérték a rendőrségre.

A rendőrség ma Makóról kapott hivatalos értesítést, hogy ott az országos vásáron egy gyanús egyén hamis százkoronás értékesítésével kísérletezte, de miután észrevette, hogy a rendőrség figyel, meglépett és nyomtalanul eltűnt. Minthogy valószínű, hogy a bankgyáros más városokban is szándékozik feltűnően jól sikerült hamisítványával szerencsét próbálni, a közönség figyelmét felhívjuk reá és személyleírását itt közöljük: A szélhámos 30 év körüli magas, erős testalkatú, barna arcú férfi, aki kis fekete bajuszt visel, arcát borotválja, hosszú fekete bársonygalléros télikabátot és fekete kemény kalapot visel.

— **Rablógyilkosok garázdálkodása.** Czernowitzból jelentik: A Wienitz melletti Michowban ma szörnyű rablógyilkosság történt. Egy tizenhét tagból álló, bekormozott arcú, állig felfegyverezett rablóbanda berontott Kurc Sindel ingatlan tulajdonos üzlethelyiségébe és tizenkét revolverlövessel leterítette a kereskedő két fiát. Kurc, továbbá felesége, leánya és veje életveszélyes sérüléseket szenvedtek. A család többi tagjait és az üzleti személyzetet a rablók megkötözték és szájukat betömtek. A rablók kifosztották az üzletet, melyben 4500 koronát találtak és aztán eltűntek. A községben rémületes pánik uralkodik. Husz csendőr indult a rablógyilkosok elfogására.

— **Birtokcsere.** Aradon az elmúlt hét folyamán a következő birtokcserek történtek: Poják Lajos és neje eladják az aradi 1634. számú tjkvben felvett Illés-utca 9a) számú házat 3500 koronáért Hera Mikuláé és nejeinek. — Atyim János eladja az aradi 3963. és 3965. számú tjkvben felvett ingatlanokat 500 koronáért Zsivojnov Györgynek. — Szabó Lajos eladja az aradi 6731. számú tjkvben felvett ingatlanokat 2400 koronáért Gila Bálintnének. — Aradi polgári takarékpénztár eladja az aradi 2025. számú tjkvben felvett Erzsébetváros Választó-utca 37. számú házat 8500 koronáért Ternay Ernőnének. — Özv. Hunyadi Józsefné és tulajdonos társai eladják az aradi 395. számú tjkvben felvett Kossuth-utca 67. számú házat 6400 koronáért Ferch Odón és nejeinek.

— **Letartóztatott szélhámosnő.** Párisból jelentik: A párisi rendőrség megkeresésére ma veszedelmes szélhámosnőt tartóztattak le Londonban. A kalandornőt Middleton Soledad-nak hívják és éveken keresztül lakott Párisban az „Európa“ negyedben, ahol fényes szalont tartott. Termeiben igen előkelő urak fordultak meg és főleg azokat választotta ki, akiről tudta, hogy pénzzavarban vannak. Ezeknek nagy összegeket adott kölcsön, de biztosítésképpen drága ékszereket, régi szőnyegeket, értékes képeket és mésztereket vett tőlük, melyek értéke a kölcsön adott összegeket többszörösen fedezte. Mikor aztán az adósok kifizették a kölcsönt és visszakövetelték a zálogtárgyakat a szélhámosnő először mindenféle kifogásokkal hozakodott elő, később pedig egyenesen megtagadta a tárgyak visszaadását. Ennek az volt az oka, hogy a kalandornő a zálogba adott holmit eladta. A megkárosodott emberek közül többen feljelentést tettek a rendőrségen a ravasz nő ellen, de mikor a rendőrség le akarta tartóztatni, akkora már kerekét oldott. Ma azután Londonban elfogták. Az eladott tárgyak közül egynéhányra ráakadtak párisi régiségkereskedőknél és hogy mily értékesek voltak, bizonyítja az, hogy egyes szőnyegekért 30—40.000 frankot is fizettek a régiségkereskedők.

— **Jótekonyság.** A szegénytanulók számára a héten a következő adományokat vettük: Széchenyi Kázmérné 52 pár kézvédőt és 10 kg. diót, Krisztyó Jánosné 10 kg. sót, özv. Vertán Lukácsné 2 zsák burgonyát küldött. Fogadják ezután is közönségemet. Özv. Hauser Károlyné ezredesné, egyes. elnök. A szegénytanulók konyhájában a jövő héten Gellényi Ernőné és özv. Jakabffy Dezsőné urnák ügyeltesek.

— **Agyonverte a cselédjét.** Felhárító esetről adnak hírt az aradmegyei Lupestről. Bugy György ottani gazdálkodó valami csekélység miatt megtámadta Zsuperán Zsófia nevű 13 éves cselédjét, akit öklével az oldalán és gyomrán ütlegelni kezdett. A gazda addig ütötte a vézna gyermeket, amíg az megszünt élni. Az esetről jelentést tettek az aradi királyi ügyészségnek, ahonnan Szokolczay Lajos vezető királyi ügyész és Posgay István dr. törvényszéki orvos a helyszínére utaztak a boncolás megejtése végett. Bugy Györgyöt a csendőrség letartóztatta.

— **Esterházy herceg pikkolója.** Veszedelmes kis csirkefogó került a debreceni rendőrség kezére: Kiss Jenő 14 éves pikkoló, akit hónapok óta köröz már az ország valamennyi rendőrsége, betörés miatt. Kiss Jenő a nyár óta megfordult Karcagon, Nagyváradon, Bősörményben, Szoboszlón, Körmenzen, Pápán, Szombathelyen, Budapesten, Szegeden, Kecskeméten, Esztergomban, Nagyszombaton, Miskolcon és Kassán. Tegnap este érkezett haza Debrecenbe. A rendőrség figyelemmel kísérte a pikkoló szüleinek lakását és értesítették az összes kávéházakat és vendéglőket, hogy az esetre, ha megfordulna ott, rögtön értesítsék a rendőrséget. Kiss a Törő-féle vendéglőben a pincérek felismerték és a rendőrség letartóztatta. Kiss Jenő, a pikkoló nem tagadta sok bűnét. Kihallgatása alatt folyton mosolygott, amikor egy-egy stiklijét elmondta. Nagyszombaton egy kávéházban három billiárdgolyót lopott, melyet Miskolcon adott el. Mikor megkérdezték tőle, hogy hol szerezte, azt felelte, hogy 5 volt Esterházy herceg legkedvesebb pikkolója, akihez hozzávagdosta a golyókat. Mikor vissza akarta tenni a billiárdasztalra, Esterházy herceg neki ajándékozta és kifizette az árát. Nem kevesebb, mint ötvennégy betörés terheli Kiss Jenő lelkét. A rendőrség átkísérte az ügyészséghez.

— **Születések és halálozások.** Az aradi anyakönyvi hivatalban dec. hó 11-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: Született: Huber Ferenc szabómesternek Ferenc nevű fia. **Meghalt:** Geiszler Jakab 32 éves szabómester.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi izraelita népkönyha javára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek be: Funkelstein Józsefné, özv. Róth Bernátné 20—20 korona, May Jánosné 10 kor., özv. Schulhof Károlyné 5 korona, Böhm Gézné 1 zsák burgonya, 1 zsák bab, 1 süveg oukor; mely szíves adományokért hálás köszönetet fejezi ki az elnökség. A védasszonyi tisztet a jövő héten Nemess Gézné, Löbl Gyuláné és Reigner A. S.-né urasszonyok végzik.

— **Téves nézet.** Egy téves nézetet kell helyre igazítanunk, amely esetleg a közönség körében utat talált. Azzal tisztában van ugyanis mindenki, hogy a karácsonyi játék és ujévi ajándék tárgyak tekintetében utolérhetetlen magas polcon áll Fischer Simon nagy áruháza Szabadság-tér 12. És most következnek, ami téves. Ugyanis egyesek lebilincselve a sok játék és ajándéktárgyak által, nem tudják, vagy nem sejtik, hogy a Fischer-féle áruház egyéb cikkeiben is oly dusan fölszerelt raktárral bír, hogy bátran kiállhatja mindenki a versenyt. Tessék csak figyelemmel megnézni a férfi- és női divat cikkeket, amelyek ezrével pompáznak a tárlaton mesés olcsó árak mellett. Ma, vasárnap egész napot át este 8 óráig az Áruháznak összes kirakatai fényes kivilágítás mellett nyitva vannak.

— **Eragadtatással szemlélt mindenki Weinberger Ferenc jóhírű ékszerészünk gyönyörű karácsonyi újdonságait. Nagy briliáns-, ékszer és ezüstművek raktára, tulajdonos és alkalmi vételek folytán. Mesés olcsó árak. Telefon 439.** 4628

— **Izléses, értékes karácsonyi ajándékok olcsó árakban Grallert J és fia ékszerésznel beszerezhetők. Brilliónt, éks er ezüstáru és órarakatár. Telefon 728.** 4565

— **Kossak csász. és kir. udv. és ksmara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657.** 2811

— **Perzsa szőnyegraktáramat a Neunan-palotában Széchenyi-utcai oldalon megnyitottam. Szíves pártfogást kérek. Tisztelettel Schwarcz Zsigmond.** 4392

— **Kávéház átvétel.** A jóhírnévű örvendő Baross-kávéházat mai napon átvettem, amelyet a n. é. közönség b. tudomására hozok azzal, hogy főtelevésem lesz jó kávéházi italokkal és figyelmes kiszolgálással mélyen isztelt vendégeimnek igényeit kielégíteni. Tisztelettel Tóth István kávé. 4691

— **Alkalmas karácsonyi és ujévajándékok: női táskák, ridikül, pénz, szivar, cigretta és névjegy-tárcák, manikür, fésűgarnitúra, hajdíszek, valódi francia és angol illatszerek legnagyobb választékban és legolcsóbb árak kaphatók Hegedüs Gyula üzletében, Arado; Andrásy-tér 15.**

— **Csecsemők gyöngye belei igen sokszor súlyos, sőt életveszélyes betegségek forrása. Ezt minden gyermekorvos tudja és ezt az anyának azt szokták ajánlani, hogy a legkisebb gyomorrontásnál vagy rendtelenszékelés esetén egy, esetleg két evőkannyi természetes Ferenc József-keserűvizet ijanak a kisdedeknek. Minden okos anya, akézt a tanácsot követi, örömmel fogja tapasztalni, hogy milyen szépen gyarapodik és milyen elvidám marad mindig kis gyermeke.** 4461

— **Deutsch Sándor táncintézetében (ipartestület díszterme) a második ciklon a tanítás f. évi január hó 8-án veszi kezdetét, melyre beiratkozni már most lehet Berényi Miklós-utca 18. szám alatt. Diák, kereske és iparos kolonok, külön órák háznál, vaj pedig táncintézetben.** 4666

— **Weisz Hugó fényképészéri megrendelít, karácsonyra szánt felvételeit csakis előjegyzés szerint eszközöljék. Telen 211.** 4562

— **„Nádler-féle Hófehér tisztítószert“ hódít az egész világon. Kapható Vojtek és Weisz drogueriájában Aradon.** 4271

— **Uri hölgyközönség szes figyelmét felhívjuk a Kelemen-féle legideálisabb Mágnes-crém szappan, puder és kézfinortóra, mely Kelemen gyógyszerésznel Berza, továbbá Aradon Vojtek és Weisz uraknál kaphatók.** 4077

— **Legideálisabb karácsonyi ajándék a szép ékszer, melynek legjobb észíztése és beszerzési forrása Waldmann J ékszerüzlete Arad, Szabadság-tér 14. (Fiumei mellett.)** 4441

— Kobrak cipők legjobbak a világon! Csak Lányi Marcellnál a színházzal szemben, Atzél Péter-utca 1. kaphatók. 3884

— Színházi látcsövek, szemüvegek, cvikke-
rek, szoba- és fürdő hőmérők, bor és szesz fo-
kozók, legszebb női bőrtáskák, pénztárcák, ci-
garetta és szivar tárcák, utazó bőröndök és
berendezett utazó készletek, cocus lábtörők,
cocus szőnyeg és fürdő gyékények legnagyobb
választékban és legolcsóbb árban kaphatók
Hegedüs Gyula üzletében, Aradon, Andrásy-
tér 15. sz. 377.

— Az árak beszélnek. Aki olcsón akar ka-
rácsonyra bevásárolni, nézze meg *Kerpel Izsó*
könyvkiadásának árait.

— Szabó féle pármái ibolya szappan a szap-
panok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőr-
pubitító üdítő hatása olyan, hogy egyetlen kül-
földi szappan sem vers nyezhet vele. Ha igá-
zán finom szappannal akar mosdani, felesleges,
hogy drága külföldi szappant vegyen. Egy da-
rab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti Szabó Béla
pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Ara-
don Vojtek és Weisz, Hánzu Nesztor és He-
gedüs Gyula cégeknél. 3943

— XXVII. jótékonycélu államsorsjáték. E. hó
16-án tartják meg a közös katonai jótékony-
célokra rendezett XXVII. államsorsjáték húzását.
Ezen sorsjáték tartalmaz 18.396 nyereményt
több mint félmillióra rugó összegekkel, közöt-
tük egy 200.000 koronás főnyeremény, melyek
mind készpénzben fizettetnek ki. Sorsjegyek á
4 K. dohánytőzsdeknél, váltóüzleteknél stb.
kaphatók.

— Olvasóink figyelmét felhívjuk Deutsch Izi-
dor Weitzer János-utcai ékszerész kirakatjainak
megtekintésére és ajánljuk mint legalkalma-
sabb bevásárlási forrást.

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére,
— házilag — a likőr aroma 1 füveg 60 fillér
Vojtek és Weisznál. 17

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbeteg-
ségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Természetes vasmentes savanyúvíz. 1942
Kapható ásványvizkereskedésben vagy a Salvo-Lipócsi
Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudólfirakpart 8.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Pör az eszem-izomért. Popovics Terézia
szakácsnő, mint *Zeldesán* Simon siklóji jegyző
engedélyese, rendes pört indított az aradi
törvényszék előtt a siklóji volt urbéresek ellen
azon a címen, hogy az urbéri komissiót, ügy-
védeket, bírakat, jegyzőket éveken keresztül,
az eljárás alatt élelmezéssel látta el. Az aradi
törvényszék elutasította a keresetet és ezt, a
nagyváradi királyi ítélőtábla ma leérkezett ítél-
letével helybenhagyta.

§ Fegyházra ítelt banda. Kovács Valér,
Mikula Mihály, György, Yeléna, Szavéta, Gá-
bor Péterné, Luch Péter szuszáni, repszegi és
csermői lakosok együttesen arra szövetkeztek,
hogy a csermői, pankotai és buttyini vásárokra
haladó kocákat megdézsmálják. Az ilyen mó-
don ellopott holmikát Ábrahám Tódorné, Flóra
Sándorné, Trif Jakab, Dolga Mitru, Dolga
Juon és Brindusa György vásárolták meg. Két
napig tartó tárgyalás után ma hirdette ki az
ügyben ítéletét az aradi törvényszék. A bírósá-
g Kovács Valért öt esztendei fegyházra, a

többi tolvajokat 6—6 hónapi börtönre, az or-
gazdákat pedig 3—3 napi fogházbüntetésre
ítélte. Az ítélet jogerős.

TARKASÁGOK.

(Ez is szempont) Egy idősebb ur nemrég
megnősült, ami az ismerősei körében élénk feltű-
nést keltett.

— Hogy tehetett ilyesmit, — tanakodtak.
— Talán szüksége volt a hozományra, —
mondta valaki.

— De hiszen jómédu ember.
Akinek legjobban furta az oldalát az a há-
zasság, az legközelebb, amikor találkozott az öreg
férjjel, ezt mondta neki:

— Ilyen öreg korában hogy szánhatta magát
a nősülésre?

— Jobb ilyen korban nősülni, fiam.
— Miért?

— Mert az ember tudja, hogy a házasság
nem tarthat sokáig.

(A modern cseléd.) Sok mindent irtak és
mondtak már annak igazolására, hogy a modern
oseléd milyen arrogáns. Ez, amit itt megírunk,
abban is különbözik a többitől, hogy megtörtént.

Egy urhához cselédet szerződtettek s ami-
kor az elfoglalta a helyét, ilyen kijelentést tett:

— Előre kijelentem nagysága, hogy csak
ugy maradok itt, ha a nagysága jól tud dagasz-
tani. Mert én nem szeretem ám a pékkenyeret.

(Csak kiméletesen.) Nehány hónappal ez-
előtt került el Aradról Leszkay Dezső, aki éve-
ken keresztül tisztességesen fujta a kórust az itteni
színházban. Javíthatatlan lump, megcsontosodott,
örökké vidám éjszakázó volt, aki, ha hajnal felé
pityókás állapotban megjelent valamelyik Szabad-
ság téri kávéházban, hogy „befejesse a napot”,
mindég hozott magával egy kis jókedvet. Ha va-
lami „becs”-ről volt szó, Leszkay elsőnek ajánl-
kozott a kivitelhez.

Pár héttel ezelőtt például az ország összes
színészeinek megküldötte a saját haláláról
szóló jelentését, amelyben jelezte, hogy a pokol-
ban a 45-ik számú üstben kapott elszalásó-
ást. Leszkay Dezsőről beszélgettek tegnap a színész-
kollégák és Várnay elmondott róla, egy esetet, a
mely a „tapintatos” Leszkayról szól:

A múlt év nyarán, amint Leszkay hajnali há-
rom órakor egy társasággal kijött az akkor még
Főzl-kávéházból, rémes jelenetek voltak tenni.
Egy dinnyes szekér elgázolt egy embert, aki sé-
rüléseibe meghalt. A társaság odafutott, de lát-
ták, hogy itt már nincs segítség. Intézkedtek, hogy
az elgázolt embert felpakolják a szekérré és szállit-
sák haza. Megtudták, hogy a szerencsétlent Weisz
Izsáknak hívják és a Valasztó-utcában lakik.

A társaság egész uton azon töprengett, hogy
miképpen adják valami kiméletes formában tudtára
Weisz feleségének a nagy katasztrófát. Leszkay
vállalkozott erre:

— Bizátok ezt csak reám. Biztosítalak titeket,
ugy adom be, hogy az a szegény asszony nem
fog megjedni.

— Jól van, csak azután légy tapintatos.
— Amint a Weisz lakása elé érnek, Lesz-
kay bekopogtat.

Egy kuszált haju, vézna asszony jelenik
erre meg:

— Itt lakik özvegy Weisz Izsákné? —
kérdezte Leszkay rendületlen nyugalommal.

Felel az asszony:
— Nem özvegy Weisz Izsákné, csak egysze-
rűen Weisz Izsákné.

— Hobó, téved lelkem, maga özvegy, —
mondotta Leszkay, — mert itt hozzuk a kocsin a
férje holttestét.

MULATSÁGOK.

(=) Kabaré. A szegény (tanulókat segélyező
egylet az idén még fokozottabb mértékben
óhajt eleget tenni nemes hivatásának. Mindent
elkövet, hogy működésével hatékonyabb mér-
tékben enyhítse a szűkölködők fájdalmát és
nyomerát, hogy minél több szegény gyermeket
részesítsen áldásdus gondozásában. Az egylet
most elhatározta, hogy a január 8-án a *Fehér
Kereszt* összes termeiben rendezendő társas
vacsorán kívül, ugyanazon alkalomból kabaré-
előadást és utána táncmulatságot rendez. A
rendezés élén Hauser ezredesné és dr.
Oncuné buzgólkodnak az estély sikere érdeké-
ben. A kabaréban Dióssy Nusi, Heppesné-Har-
math Józsa, Beregi Sándor fognak fellépni.
Fel fogja kérni a rendezőség Arad legbájosabb
urleányait is, hogy részben több fantasztikus
és magyar táncot mutassanak be, részben vig-
játékban vendégszerepeljenek, úgy, hogy az est
fényes sikere biztosítva van. Részletes műsort
később fog kiadni a rendezőség. Belépő-jegy,
amely az estebéden, kabarén és mulatságon
való részvételre jogosít, öt korona.

(=) Az evangélikusok műsoros táncestélye.
Az evangélikusok 1910. évi január 22-én a
Fehér Kereszt szálloda összes termeiben eddig
is mindig közkedveltségnek örvendő mulatsá-
gukat, ez alkalommal műsoros táncestélyüket
fogják rendezni. Magas színvonalon álló műsor-
ról gondoskodás történik és a rendezőség min-
dent elkövet, hogy az estély méltó legyen az
előbbiektől jó híréhez. A meghívók a jövő év első
napjaiban lesznek szétküldve; legközelebb pe-
dig közölni fog a műsor a közreműködők
neveivel.

(=) A Székely Otthon ma este sikerült ösz-
szejevetelt rendezett a „Park”-vendéglőben. Az
összejevetelen megjelentek csaknem teljes szá-
mban az Otthon tagjai, ezenkívül a következő
hölgyek: Szeghéd Ernőné, Kaiser Lipótné,
Konecz Gyuláné, Apor Sándorné, Csipke Fe-
rensné, Molnár Sándorné, Okányi Józsefné,
Návrady Edéné, Tóth Istvánné, Hajós Margit,
Jánossy Margit, Vihari Ida, Schulik Lenke,
Schulik Eivira, Nemess Rózsika és Lencz Ma-
rika. — A Székely Otthon összejevetelét ezen-
tul szombaton esténként fogja tartani a „Park”-
vendéglőben.

(=) Az aradi könyvnyomdászok „Gutenberg”-
dalköre január 1-én (szombaton) a „Fehér
Kereszt” nagytermében Művészestélyt rendez.
— Műsora a következő: „Szövetési jelige”;
„Dalköszöntő”. Éneklő a Dalkör. — „Egy vén
roué dala.” Éneklő Leóvey Leó. — „Richa
betéppője.” Éneklő Dióssy Nusi. — Duett a
„Nebántsvirág” operettből. Éneklők Dióssy
Nusi és Leóvey Leó. — „Liliumszál...” Éneklő
Dióssy Nusi. — Duett a „Dollárkirálynő” ope-
rettből. Éneklők Dióssy Nusi és Leóvey Leó. —
„Magyar dalok.” Éneklő Dióssy Nusi. —
„A két színházlátogató.” Tréfás magánjelenet.
Előadja Leóvey Leó. — „Szabadságdal.” Éneklő
a Dalkör. — Tschaikowszky: „Barcarolle”;
Brahms: „Magyar tánc” zongorán előadja Szal-
ay Aranka. — Tito Mattei: „Román”; „Ma-
gyar dalok.” Éneklő Szalay Aranka, zongorán
kíséri Csányi Máttyás. — „A bankfiu.” Előadja
Váradi Alfréd. — „Kuplók.” Irtó * * Éneklő
Mayer Antal. — Szalay Aranka magán száma.
— „Fráter-kar” Hoppée-től. Éneklő a Dalkör.
— Váradi Alfréd magán száma. — „Rajnai bor-
dal.” Éneklő a Dalkör. — Konferál: Schulik
Kálmán birlapíró. — Az énekszámokat Szalay
Aranka urhölgy zongoraművész és Csányi
Máttyás, az aradi Nemzeti Színház karnagya
kíséri. — Helyi árak (előreváltva): Fenntar-
tott hely I. sor 240 K, II-III-IV. sor
2— K, személyjegy 120 K, családjegy
3— K. — A pénztárnál személyjegy 160 K,
karzat 60 fillér. Jegyek már most kaphatók
az összes aradi nyomdáknál. — Műscr. után
tánc. — Braun Gusztáv, a „Fehér Kereszt”
tulajdonosa ez estélyre — a közönségre való
tekintettel — egységes árat állapított meg, a
menyiben a táli kertben egy vacsora, bármi
legyen is, az ára egy korona.

Legalkalmasabb

karácsonyi és újévi ajándékoknak ÖZV. SÜTŐ JÓZSEFNÉ,

ajánlom ujjannan felszerelt üzletemben, ugymint: üveg és élkező, kávé, tea, mocca készletek, lámpák, alapca és china ezüst tárgyak, modern képke-

reték, tükrök és disztárgyak a leg-icsőbb gyári árakban kaphatók nagyban és kicsinyben.

Kitűnő tisztelettel

ARAD, Forray-utca 2/c. szám.

4339

Városi és megyei telefon 478. sz.

(=) Az aradi Posta és Távirat Tisztviselő Sport Egyesülete 1910. évi január hó 8-iki mulatsága iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. A meghívókat legnagyobb részt már postára adták, akik esetleg tévedésből kimaradtak s arra igényt tartanak, sziveskedjenek azt a rendezőség tudomására hozni. Olyan érdekes és szép tombola tárgyakat, melyek már eddig is a rendezőséghez beérkeztek, még jótékonycélú, tombolán talán soha sem lehetett látni pl. egy hatvan koronát érő finom sweici zsebóra, egy asztali óra, pénztárcák stb. Tombolához hozzájárulni voltak szivesek ez ideig a következő hölgyek és urak: Papp Laura, Mirtl nővérek, Bittó Györgyné, Erdélyi Istvánné, Hehs Vilmos, Dávid Zoltán, Drummer Ferenc, Schléssinger Béla, Fritz Zsigmond, Els György, Aradi nyomda r. t., Erdélyi Feri, Münz J., Weigl Adolf és Tsa Aradról. Weinberger Izidor, Magyar fém- és lámpaárnyékos r. t., Scheid G. A., Piatnik Nándor, Bettelheim Miksa, Magyar labdaárnyékos r. t., Cognac gyár, Magyar ruggvanta és gummiáru gyár Budapestről. Vidékről: Francois Lajos, Littke L., Brauswetter János, Fideliás H., Germán és Güntner, Müipar gyár, Unió gyufagyár, Tauszer gyár, Zsolnai fayencegyár. Welisch Gyula, M. kir. vincellér iskola Tarcsl,

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle EMULSIÓ. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, akik először tesznek kísérletet a

5741/7

SCOTT-féle EMULSIÓ-val.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmeztetni.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fenn tartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényeztetett inynek és a meggyengült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1909. évi december hó 12-én:

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor zserékelt helyárakkal:

A csókkirály.

Regényes daljáték 3 felvonásban. Szövegét írta: Orbán Dezso. Zenéjét szerzette: Sztrojanovits Jenő.

S Z E M É L Y E K:

Bumschvic	Boda Ferenc.	Fausan	Benkőné.
Bombadilla.	Polgár S.	Miska, fia	Dióssy Nusi
Haemskark	Várnay Jenő.	Udvarhölgy	Kua Irén.
svike, leánya	Zalay Margit.	Hausen	Szabó László.
Yvette	Wla-sák V.	Kisbiró	Leővey Leó.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes helyárakkal

B) bérlet. B) bérlet.

A csöppség.

Énekes vígjáték 3 felvonásban. Írta: Dr. Fényes Samu.

S Z E M É L Y E K:

Dengelegi	Ditrői Mór.	Lencl	Várnai Jénő.
A csöppség	Dióssy Nusi	Marta, huga	Novák Irén.
Gajdosné	Lászy Etel	A pap	Kulcsár L.
Ambró	Delli Lajos.	Sára	Benkőné.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. december 12-én, vasárnap:

1. Jó doktor. Humoros. — 2. Csibész élet Budapesten. Látványosság. — 3. Leopárd vadászat. Színes. — 4. A cipő fő ténete. Humoros. — 5. Ragados csákó. Humoros. — 6. Egy anya titka. Dráma. — 7. Levél a Jézuskához. Drama.

Előadások délután 3 órától kezdve.

Utolsó előadás kezdete este 10 órakor.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 11

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb. Kínálat gyenge, vételkedv gyenge, elkelt 5000 mm. 5 fillérrel olcsóbb áron.

As árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Tengeri 1910. májusra	6.64—6.65	6.64—6.68
Buza 1910. áprillásra	13.74—13.75	13.77—13.78
Zab 1910. áprillásra	7.54—7.55	7.56—7.57
Rosa 1910. áprillásra	9.86—10.87	9.89—9.91
Buza 1910. októberre	11.71—11.72	11.72—11.73
Buza 1910. májusra	13.56—13.57	13.61—13.62
Rosa 1910. októberre	8.82—8.83	8.85—9.86

Zárul 5 órakor.

Utózsde üzletelen.

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1909. december 11.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új...	13.30—13.40
76	13.40—13.50
77	13.50—13.60
78	13.60—14.70

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új...	13.20—13.30
Rosa új...	8.80—7.90
Arpa új...	6.40—6.50
Zab új...	6.70—6.80
Tengeri régi...	5.40—5.50

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357
Kiadóhivatali éshirdetési osztály — — — — — 151

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÓGYIT

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva. — Aradi főlerakat POLLÁK JÓZSEF cégnél, József főherceg-ut II. 5751

NYILTTÉR.*

Az aradi

„Filharmonia” Egyesület

által

1909. évi december hó 12-én, délután 5 órakor a „Fehér Kereszt” szálloda nagytermében

Scherhagné-Balcz Mária urnő

zongoraművésznő szives közreműködésével, Zellner Sándor karnagy ur vezetése alatt, a cs. és kir. 33-ik gyalogezred teljes zenekarával együtt rendezendő

második filharmoniai hangverseny

műsora:

1. Liszt: „Festklänge” szimfóniai költemény 7. szám.
2. Grieg: A-Moll hangverseny zongora- és nagy zenekarra.
3. Svendsen: „Zorahayda” Legenda op. 11.
4. Berlioz: „Le Carneval Romain” Ouverture caracteristique op. 9.

A hangverseny délután 5 órakor kezdődik.

Az egyes számok alatt az ajtók zárva maradnak.

Jegyek 6, 5, 4, 3 és 2 koronáért Scherhag H. és Fia cégnél (Minorita-palota) és hangverseny előtt a pénztárnál kaphatók.

A legközelebbi filharmoniai hangverseny 1910. február 6-án tartatik meg. 4689

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

1085

A csipő nyitása

sektáló infektálás
hajfál; a pusztá
gránitazklából
fakad.

Több epidémiánál bizonyosan bevált.

Nagy karácsonyi vásár!

Bárki meggyőződést szerezhet arról, hogy csakis

Kilényi C. és Társa

kék golyóhoz címzett áruházában

József főherceg-ut II. szám alatt

szerezheti be legelőnyösebben mindennemű női ruhaszövet, barchet, vászon, kész fehérnemű és trickó áru szükségletét.

4156

Gyermekjáték félárban.

Ingusz I. és Fia

NAGY

karácsonyi

mű és könyv-

kiállítása.

Megtekinthető vételkötelezettség nélkül.

Képeskönyvek magyar, német, angol és francia szöveggel. Árak 20 fillértől 10 koronáig.

Meséskönyvek 5—10 éves gyermekek számára magyar, német, francia nyelven. Árak 50 fill.-től 8 koronáig.

Ifjúsági iratok 11—16 éves fiúk és leányok számára. Utleírások. Regényes elbeszélések. Népszerű tudományos könyvek, magyar, német, francia, angol nyelven. Árak 1—12 koronáig.

Ajándék művek felnőttek számára a magyar és a világirodalom legkiválóbb termékei karácsonyi díszkiadások, **alkalmi vételek.**

Imakönyvek katolikusok és protestánsok számára Hock János, Tárnokonyi, Albach, Szász, Tompa, Révész, könyvei 1 koronától 30 koronáig.

Társas játékok. Nem a sablonos tucatjáték, hanem szellemes, mulattató és tanító mulatság. 1909—10 évi újdonságok.

Áraink szolidak és olcsók. Vevőink minden nagy hangon hirdetett látványos árleszállításnál olcsóbban vásárolhatnak.

Füzletünk ez évben lett új modern árukkal felszerelve, **viszamaradt, elavult**

661 **árunk nincs.**

Kitünő tisztelettel

Ingusz I. és Fia Arad,
könyv-, papir- és zeneműkereskedése
füzlet Andrassy-tér 16. fiók-
üzlet Weitzer János-u.

PF AFF

varrógépek

háztartási és ipari célokra.

* Teljesen zajtalan járás. Kedvező fizetési feltételek. *

Minden varrógépért a legmesszebb menő jótállás. Számítalan elismerés helyből iparosoktól a gép jóságára.

Egyedüli képviselő
Hammer Vilmos
műszerész
Arad, Szabadság-tér 7. sz.
Telefon szám 99.

Tulzsufóit raktár miatt

mélyen leszállított árakban kaphatók legújabb és legizlésebb üveg, porcellán és mész-készletek. Nagy választék függő és asztali lámpákból.

Legjótányosabb forrás 2051
figurális dísz tárgyakból.
Legjobb minőségű china- és alpacca-ezüst dísz tárgyak, ugyszintén elsőrendű evőeszközök.

Képkerekekből

óriási választék, több mint 400 új izléses minta van állandóan raktáron.

FISCHER MÓR, Andrassy-tér 90. szám
Fischer Elny-palota,
Megyel és városi telefon szám 588.

RÉTHY BÉLA
GYÓGYESZERÉS
PÉMETEFÜZÜKORKA
BÉKÉSCSABAN
ÁRA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pezstefü cukorkánál**

Vasárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

BLOCH

Hasznos

az előkelő jó izlesnek megfelelő

karácsonyi

ajándéktárgyai szembetünő

mérsékelt

árakon.

Modern családi **levélpapír** készletek gyönyörű, értékes dobozokban.

Magyar, angol és francia levélpapír újdonságok:

- Tentatartó garnitúrák.**
- Levelező-lap albumok.**
- Emlékönyvek és zárható naplók.
- Női és férfi íróasztali mappák.**
- Arany és ezüst zsebironok.**
- Folyton író aranytollas tentatollak.
- Képes és meséskönyvek.**
- Imakönyvek.**
- Festődobozok olaj és aquarell festéshez.
- Egető gépek és Tarso garnitúrák
- Diszes fali és zsebnaptárak.**
- Divatos női **pecsétnyomók.**

≡ Kiárusítás ≡

első mesterektől eredő rézmetszetű és acél-metszetű képekből beszerzési áron alul.

BLOCH H.

papirkereskedése, könyvnyomdája és fényképészeti cikkek raktára

Arad, Andrassy-tér Salac-u. sarok
Telefon 126. sz.

Vidékre külön posta elintézetést rendeztem be, mely lehetővé teszi, hogy a beérkező rendelések még azon napon intéztek el

Gazdag választék karácsonyi és ujévi képes levelező lapokból.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék
egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényűségi, csúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerárja az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 nos.

3585

SZULTÁNORRÁE

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetételük következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségeknel, csúzos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Ipazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József rakpart 22.
Külföldi kérés: EPERIES

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházzal szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268. Fejér Gyula, telefon 71. sz. 8751

Karácsonyra!

A legszebb karácsonyi ajándék **a könyv!**

Ifjúsági iratok magyar, német és francia nyelvek.

DISZMŰVEK és Képeskönyvek

egyszer átolvasva mint alkalmi vételek, kifogástalan tiszta állapotban előnyös és tömeges beszerzés folytán üzletemben

potom árért

szerezhető be. Minden ideai **ujdonság raktáron. Terjedelmes jegyzékkel kívánatra készséggel zogálok.**

Igen eredeti

karácsonyi diszek, csodagyertyák, gyönyörű idei

ujdonságok.

Diszlevélpapirokból a meglevő készletet csaknem saját árban árusítom.

AZ ÖSSZES zenemű ujdonságok raktáron.

emlékkönyvek, imakönyvek

dus választéka.

90,000 kötetes kölcsönkönyvtár

30,000 kötetes zeneműkölcsonzó intézet

Kiváló tisztelettel 2544

Kerpel Izsó

könyv- és papirkereskedése
Aradon, Andrássy-tér 20.
Telefon 385. szám.

Hölgyeknek

kevés gondot okoz a karácsonyi ajándék beszerzése,

HA

MÜNZLI.

előnyösen ismert cég kirakatait megtekinti.

MINDEN EGYES CZIKKEN A LEGOLCSÓBB SZABOTT ÁR LÁTHATÓ.

ALAPITVA: 1860.

Aradi Munkaadószövetségek

Tanoncközvetítő Intézete.

Hivatalos helyiség: Ipartestület.

Hivatalos órák: 9—12-ig, 3—5-ig

Tanoncokat keresnek:

- Öt azülnstanoncot.
- Egy kőművestanoncot.
- Egy asztaloncot.
- Egy faesztergályestanoncot.
- Két borbélytanoncot.
- Két képlavagótanoncot.
- Egy molnárstanoncot.
- Egy szobaleltőstanoncot.
- Két kádárstanoncot.
- Két élműstőtanoncot.
- Egy dívatkereskedőtanoncot.
- Egy passomástanoncot.
- Öt badegestanoncot.
- Egy kovácstanoncot.
- Három kárpitstanoncot.
- Négy hefekötőtanoncot.
- Egy tőrtanoncot.
- Egy léstőtanoncot.
- Két hentesstanoncot.
- Két kőfaragóstanoncot.
- Egy svappanestanoncot.
- Egy órástanoncot.
- Egy csillagdístanoncot.
- Egy aranygyártóstanoncot.
- Egy üvegestanoncot.

ÖSSZES KERESLET 44 TANONC.

Tanoncot ajánlkozik:

- Lakatosnak: kettő.
- Mechanikusnak: egy.
- Cipésznek egy.

ÖSSZES KINÁLAT 4 TANONC.

Elhelyeztetett a folyó héten: 3 tanonc

Kassab Géza,

2478

ügyvezető titkár.

Telefon szám 242.

Elektromos erőátviteli motorokat

kikölesönöz, elad és felszerel 3191

Kalmár József

villanyvilágítás, telefon és villamos csengő berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

Mindaddig felülmulhatatlan!
A Maager W.-féle
valódi tisztított

Csukamájolaj

(hatóságilag védett kiadásban.)

sárga üvegenként 2 kor.
fehér " 3 kor.

Maager Vilmostól
Bécs. 3:99

1869. óta Ausztriába és Magyarországra általánosan bevezetve.

Tanárok és orvosok előszeretettel rendelik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban és drogueriában

Főlerakat és szétküldés Ausztria-Magyarország részére:

W. MAAGER, WIEN,
III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldözöttek. Aradon kapható Gutori Földes Kelemennél.

Megnyilt

az Amerikai Versenybazar!
Karácsonyi és Ujévi ajándékok óriási választékban, mesés olcsó árban kaphatók.

Aki szép akar lenni,

aki üde, rózsás, bársonyfinom arcbőrt óha t, az ne használjon egyébét, mint az általános keveltségnek örvendő

Rogátsy-féle Pipere-Boraxot.

A fürdővizbe keverve, a testnek ruganyosságot, üdéséget és frisséget kölcsönöz. A gyermek testét edzi és megátolja a gyakori fájdalmas kipállást. *Ráncok, szeplők, májfoltok, pörse- nések és miteszerek eltávolítására a legbiztosabban ható szer.*

Mint háziszer

szintén a legmelegebben ajánlható a *Rogátsy-féle magyar Pipere-borax*, amely a fogak fehéritéséhez épen úgy, mint a torokgyulladások, sebesedések gyógyításához, valamint szájbüz eltávolításához, páratlan sikerrel alkalmazható. Mosásnál határozottan nélkülözhetetlen, mert anélkül, hogy a fehérneműnek a legcsekélyebb ártalmára lenne, annak vakító fehérséget és fényességet kölcsönöz.

— Egy doboz ára 30 és 75 fillér. —

Próba doboz 15 fillér.

Rogátsy-féle borax-crém ... 1.- kor.
Rogátsy-féle borax szappan ... 80 -
Rogátsy-féle borax-puder ... 1.20 -
Rogátsy-féle borax-fogcrém ... 50 -

Kapható minden *gyógyszertárban, dro- gériában és jobb fűszerüzletben.* —

Készíti: 4591

Rogátsy Kálmán drogériája

Budapest, VI. Rákóczi-ut 10.

Csak Rogátsy névvel valódi!

Keresünk egy teljesen

szakképzett komoly,
munkaszerető 24—28
éves

vaskereskedő
segédet,

ki a román nyelvet tökéletesen beszéli.

Ajánlatokat Vessely és Biró céghez Nagy- szalonta. 4673

Szives pártfogásért esedezik

Amerikai Versenybazar
Sztojku Konstantin 4540
Arad, Weitzer János-u. 3.

DEIN MIKLÓSNÉ

Női-kalap divat üzlet

Weitzer János-utca új leány iskola épületben.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1 én a Weitzer János utcai új leány iskola épületben a mai kor igényeinek megfelelő 4579

Női kalap és divat üzletet nyitottam.

Sok évi működésem alatt szerzett tapasztalásim által; Kabdebó K. üzletében azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a mélyen tisztelt vevőim és rendelőimnek bel és külföldi női divat kalapokban a legkényesebb izléseknek is eleget tehetek, mérsékelt ár és figyelmes kiszolgálás mellett. Szives látoga- tás és pártfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel

DEIN MIKLÓSNÉ SZÜL. MILINAVITS PAULA.

NIGRIN

Ha a bőrnek nagy tartósságot

óhajt adni, úgy kérje világosan a Fernolendt-féle

fénymázt vagy finomabb bőrnek a Fernolendt-féle „Nigrin“-t, mely gyorsan a legpompásabb fényt adja. — Mindenütt kapható. 5926

St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító BÉCS.
A gyár már 77 év óta fennáll.

Uj cukrászda-üzlet.

Van szerencsém a n. közönséget érte- síteni, hogy **Boros Béni-tér 8. sz.** alatt modernül berendezett

cukrászda-üzletet nyitottam.

Főtörekvésem, hogy mindég friss, finom süteményeket, tortákat s legfinomabb cukor- káimmal, figyelmes kiszolgálás mellett igen tisztelt vevőim igényeit minden tekintetben kielégítem.

Szolid árak!

Szives pártfogásért esedezve maradtam

4659

kitünő tisztelettel

Schweiger. Pál, cukrász.

Legszébb karácsonyfa dísz!

Csillagszóró gyertyák!

Szagtalan! Ártalmatlan! Nem füstöl!

Tucatja 40 fillér.

Kellemes karácsonyi ajándék

Alcohol mentes illatszerek.

Üvegje 2 korona 50 fillér.

Az arc szépségét előmozdítjuk, a bőrt üdév, bársonysimává tesszük **Rozsnyay**

„Szeráj arckenőcse“

használatával. Egy kis tégely 70 fillér, nagy tégely 1 K. 40 f.

Kitünő minőségű fehér asztali bor.

Literje 60 fillér.

Pompás ménesvidéki vörös asztali bor.

Literje 1 korona 20 fillér.

Kapható

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

371

Arad. Szabadság-tér.

Braun Ede

tűzifakereskedése

Arad, Béla-tér. Telefon 554.

Mindazok kik még tűzifaszükségletüket nem szerezték be, keres- sék fel bizalommal a Béla-téren (volt Mittelmann-féle) évő

tűzifa raktáramat,

hol mindennemű tűzifát ölben, tömören kirakva, legjutányosabban árban számítok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kitünő tisztelettel

4410

BRAUN EDE.

Állami vasúti közlekedés rendje

Magyar kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Ervényes 1909. október hó 1-től.

Arad-Budapest.						
Állomások	Szv. I-II.	Gyv. I-II.	Szv. I-II.	Gyv. I-II.	TVSZ I-II.	Szv. I-II.
Arad	5-09	8-18	11-25	4-16	4-51	9-58
Sofronya	5-51		11-41		5-08	9-41
Kurtica	5-57	8-36	11-55	4-35	5-25	10-23
Lökösháza	5-57		12-10		5-44	10-51
Bánhidj major	5-58		12-16		5-51	
Országút	6-02				5-56	
Kétegyháza	6-10	9-00	12-26	4-58	6-08	10-46
Ujkigyós	6-24	9-01	12-34	4-59	6-28	10-54
Békés-Csaba	6-35	9-19	12-59	5-17	6-41	11-18
Békés-Földvár	6-43	9-22	1-29	5-20	7-11	11-35
Mezőberény	6-56		1-42	5-31	8-02	11-53
Gyoma	6-57		1-44	5-32	8-04	11-55
Mezőtar	7-07	9-41	1-54	5-39	8-18	12-11
Pusztá-Tenyé	7-31	10-01	2-18	5-59	8-42	12-35
Pusztá-Pó	7-36	10-06	2-25	6-04	8-47	12-42
Szajol	8-02	10-29	2-58	6-24	9-15	1-13
Szolnok	8-03	10-30	3-01	6-25	9-16	1-14
Ujszász	8-27	10-44	3-22		9-39	1-37
Tápiógyörgye	8-39		3-33		10-13	2-07
Tápiószecső	8-52	11-00	3-47	6-55	10-27	2-16
Nagykátán	9-10	11-12	4-03	7-11	10-43	2-32
Tápiószőlős	9-20	11-19	4-15		12-53	3-04
Mende	9-44	11-35	4-38		1-23	3-28
Gyömri	9-49	11-37	4-43		1-28	3-33
Maglód	10-08		5-02		2-2	3-38
Rákóczi	10-27		5-17		2-17	3-57
Kőbánya	10-51	12-06	5-43		2-51	4-21
Kürtica	11-08		5-59		3-15	4-44
Lökösháza	11-22	12-29	6-11		3-28	4-57
Országút	11-37		6-24		3-41	5-10
Bánhidj major	11-46		6-31		3-48	5-19
Lökösháza	11-58	12-47	6-43		4-00	5-31
Rákóczi	12-17		6-58		4-15	5-46
Kőbánya	12-23		7-07		4-24	5-55
Budapest k. p. u.	12-30	1-15	7-15		4-32	6-03

Budapest-Arad.						
Állomások	TV. SZ.	Gyv. I-II.	Szv. I-II.	Gyv. I-II.	Szv. I-II.	Szv. I-II.
Budapest kpu.			8-00	2-	12-20	9-58
Kőbánya felső p. u.			8-10		12-30	9-48
Rákóczi			8-17	8-13	12-37	9-41
Maglód			8-44		1-14	10-18
Gyömri			8-52		1-22	10-26
Mende			9-00		1-14	10-34
Tápiószőlős-Tápiószék			9-11		1-22	10-42
Tápiószecső			9-21		1-31	11-11
Nagykátán			9-41	8-03	2-19	11-30
Tápiószék			9-58	8-18	2-43	11-47
Tápiógyörgye			10-09		2-53	11-56
Ujszász			10-24	8-33	3-10	12-05
Szolnok			10-27	8-34	3-12	12-08
Szajol			10-50	8-51	3-40	12-31
Pusztá-Tenyé			11-09	8-58	4-07	1-08
Pusztá-Pó			11-25	9-20	4-27	1-24
Mezőtar			11-37		4-40	1-36
Gyoma			11-48	10-02	4-41	1-47
Mezőberény			12-05	10-03	4-42	2-04
Békés-Földvár			12-10	10-06	4-47	2-09
Békés-Csaba			12-10	10-06	4-47	2-09
Kigyós			12-30	10-26	5-01	2-29
Kétegyháza			12-40	10-32	5-02	2-39
Országút			12-40	10-32	5-02	2-39
Bánhidj major			10-52	1-04	5-22	3-02
Lökösháza			6-20	1-13	5-30	3-10
Kürtica			6-23	1-15	5-32	3-12
Sofronya			6-42	11-10	1-28	3-29
Arad			7-09	11-12	2-05	3-53
Arad			7-24		2-17	4-08
Arad			7-43	11-29	2-29	4-26
Arad			7-47	11-30	2-34	4-30
Arad			7-58			4-41
Arad			8-03			4-46
Arad			8-13	2-51		4-56
Arad			8-36	11-54	3-05	5-09
Arad			8-51		3-15	5-24
Arad			9-10	12-12	3-29	5-43

Arad-Tóvise.						
Állomások	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	TVSZ.
Arad ind.	12-21	2-14	4-04	7-04	6-32	10-00
Glogovác		2-26	4-15		6-43	10-11
Csicsér		2-37	4-24		6-52	10-21
Györök Ménéz		2-49	4-37		7-05	10-33
O-Paulis		2-55				
Paulis		3-02	4-48		7-17	11-18
Baracska		3-07	4-53		7-22	
M-Ráth (6)	12-55	5-15	5-01	7-48	7-29	11-38
Milova-O.	12-55	3-25	5-09	7-48	7-34	11-43
Konop		3-38	5-24			
Berzova		3-49	5-40		7-56	12-08
Soborsin		4-06	6-03	8-02	8-12	1-05
Zám	1-50	4-48	6-53	8-13	8-55	2-13
Mar-Illye	2-09		7-13	8-21	9-20	2-30
Déva	2-35		6-16	8-21	9-59	4-03
Piskál (6)	2-58		6-33	8-21	10-39	5-13
Szászváros	3-09		6-53	8-21	10-52	5-41
Alvincz (6)	3-16		7-17	8-21	11-07	6-00
Györök Ménéz	3-35		7-37	8-21	11-34	6-30
Csicsér	4-06		8-10	8-21	12-17	7-23
Glogovác	4-16		8-21	8-21	12-24	7-29
Arad	4-27		8-31	8-21	12-37	7-41
Arad	7-00		10-33	11-18	12-44	7-46
Tóvise (6)	7-26		11-25	11-37	1-10	8-21

Tóvise-Arad.						
Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Vv.	Vv.
Tóvise ind.	8-35	3-55	8-55	2-00	8-46	
Györök Ménéz	8-44	4-04	9-04	2-25	9-16	
Alvincz (6)	8-53	4-13	9-13	2-30	9-25	
Szászváros	9-02	4-22	9-22	2-35	9-34	
Piskál (6)	9-11	4-31	9-31	2-40	9-43	
Déva	9-20	4-40	9-40	2-45	9-54	
M-Illye (6)	9-29	4-49	9-49	2-50	10-03	
Zám	9-38	4-58	9-58	2-55	10-12	
Soborsin	9-47	5-07	10-07	3-00	10-21	
Berzova	9-56	5-16	10-16	3-05	10-30	
Konop	10-05	5-25	10-25	3-10	10-39	
Milova-O.	10-14	5-34	10-34	3-15	10-48	
M-Ráth (6)	10-23	5-43	10-43	3-20	10-57	
Baracska	10-32	5-52	10-52	3-25	11-06	
Paulis	10-41	6-01	11-01	3-30	11-15	
O-Paulis	10-50	6-10	11-10	3-35	11-24	
Györök Ménéz	11-00	6-20	11-20	3-40	11-33	
Csicsér	11-10	6-30	11-30	3-45	11-42	
Glogovác	11-20	6-40	11-40	3-50	11-51	
Arad	11-30	6-50	11-50	3-55	12-00	

Arad-Temesvár-Józsefváros.			
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.
Arad	6-15	12-17	4-48
Uj-Arad	6-25	12-28	5-04
Németh-Ságh	6-42	12-44	5-27
Vinga	6-55	12-56	5-58
Orczyfalva	7-08	1-07	6-08
Merczfalva	7-16	1-17	6-18
Szt-András	7-27	1-28	6-29
Temesvár-Jv.	7-44	1-45	6-46

Temesvár-Józsefváros-Arad.			
Állomások	Szv.	Vv.	Szv.
Temesvár-Jv.	8-06	8-45	2-24
Szt-András	8-20	9-09	2-42
Merczfalva	8-38	9-27	2-56
Orczyfalva	8-44	9-42	3-06
Vinga	8-56	10-05	3-17
Németh-Ságh	9-11	10-23	3-30
Uj-Arad	9-28	10-47	3-47
Arad	9-58	11-00	3-56

(Utánnomás nem díjazatik.)

Ideiglenes Állathelyiség Deák F. u. 2.

Singer Sándor ideiglenes üzlete

Deák Ferenc-utca 2. Sebessy-ház.

Rendkívüli alkalom olcsó karácsonyi bevásárlásra.

Ruhakelmék.

Kötények.

Mosó áruk.

Zsebkendők.

Barcnet.

Harisnyák.

Zsebkendők. Kesztyűk.

4015

Mesés olcsó árban szerezhető be.

Deák Ferenc-utca 2. sz. Sebessy-ház.

Telefon 529

Telefon 529.

Ideiglenes Állathelyiség Deák F. u. 2.

Értesítés I

Van szerencsém a helybeli és vidéki kereskedő urak b. figyelmét felhívni arra, hogy műhelyemet teljesen újonnan felszereltem, ahol mérleseknek újonnan való készítését, de különösen mindenféle

mérleg javítását,

valamint súlyok pontosítását a lehető legjutányosabb árakon elvállalok.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását, tisztelettel

Benkő József

Fejsze-u. 39.

Diamant Jenő

épület- és díszmű-bádogos.

Műhelye és

kész áru raktára: Kazinczy-utca 1. (Polgári fuhskolával szemben.)

6056—1909. szám.

Faeladási hirdetmény.

A Dezső Ádám-féle silingyiai kegyes alapítványhoz tartozó Aradvármegye Silingyia község határán, az Arad csanádi vasutak bokszei állomásának közelében fekvő erdőbirtokból a vonatkozó gazdasági terv szerint esedékes 15 kat. föld kiterjedésű évi vágásterület 2632 m²-re becsült tölgy, cser és gyertyánból álló fakészlete 1910. évi január hó 5-én délelőtt 10 órakor Mezőhegyesen a m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében zárt ajánlatok benyújtásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

A hivatalosan megállapított becsár egyszersmint kikiáltási ár 11026 (Tizenegyezerhuszonhat) korona. Bánatpénz 1102 korona.

Az egy koronás bélyeggel ellátott s kellően az árverési feltételek 2 ik pontja szerint kiállított és lezárt írásbeli ajánlatához fentjelzett bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes magyar állami értékpapirokban csatolandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő az eladási és szerződési feltételeket ismeri és azokat kötelezőül elfogadja.

Az ajánlatok a már jelzett helyen 1910. évi január hó 5-én délelőtt 10 óráig nyújtandók be, később érkező vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

Utóajánlat el nem fogadtatik.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a részle es becslési adatok a mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében, továbbá az aradi m. kir. állami erdőhivatalnál megtekinthetők, illetve megszerezhetők.

Kelt Mezőhegyes, 1909. évi december 7-én.

4681

Mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok igazgatósága.

Rheuma

köszvény, ischias, idegbetegségeknek készsége, legyen tudatom levélben, hogyan szabadultam meg ezen kínos szenvedéseimtől. 5779

Carl Pader, Iffertiffen (Bayern.)

Új női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a.

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni újonnan meguyilt

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlésebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok.

Szives pártfogásért esedezik

Katona László, női és férfi szabó, Szabadság-tér 1. szám alatt. 2028

Új üzlet!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy József főherceget 12. sz. alatt (Reisinger-ház) egy a mai kornak teljesen megfelelő

cipészüzletet nyitottam.

Főtörekvésem oda fog hatni, hogy b. megrendelőimet pontos és jó minőségű cipőkkel szolgáljam ki olcsó áron. A megrendelések úgy helyben, mint vidékre azonnal lesznek eszközölve. Maradok illő alázattal és becses pártfogását kérve. 4685

Heinstein János, cipésmester.

Könyvkötészetünkben tanulóleányok

3 korona kezdőfizetéssel felvétetnek.

Ki kell irtani

a kereskedővilágból azt a naiv hitet, hogy ma, a mikor olyan nagy versengés folyik az üzletek között, hirdetés nélkül is lehet boldogulni. Minden törekvő kereskedő hirdet, még pedig az

ARADI KÖZLÖNY-ben,

a melyet több százezer ember olvas mindennap.

Ajánlom a közelgő karácsonyi ünnepek

alkalmából legfinomabb süteményeim, tortákat és kitűnő cukorkáimat dus választékban legjutányosabb árak mellett. — Ugyszintén karácsonyi cukorkák és karácsonyfa díszleteimet feltűnő nagy választékban 1 krtól kezdve kitűnő tisztelettel **WILD FERENCZ**, cukrász Boros Béni-tér.

4625

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatalunk teljesem
gyez ad a
Kiadóhivatal:
József főherceg-ut 21. szám.
Telefon szám: 161.

Hirdetéseik felvételének a
Kiadóhivatalban
József főherceg-ut 21. szám.
Telefon szám: 161.

Tudakozóknak kérjük a hirdetés alatt levő címekre sivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Évente rovatban minden szövegszerű beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánló apró hirdetés 20 szögig 50 fillér, minden további szög 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50-80 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárnyékos helyein.

A Kinek

ismerettség híján

háztartásra, nevelőre, ügyvezetőre, könyvelőre, fogadóra, lepaknára, gazdasági szóra, kulcsárra, tüzeltőre, kertészre, kulcsárra, gazdaszoyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi vagy trolaszolgára pénzeszédőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.

Aki

bérbeadni kíván

butort, kocsit, kocsit, lovat, vadászterületet, halászatot, teket.

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, szümmöcsöt, kabanát, üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy

Aki

szümmöcsöt vétel vagy bérbevitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csélt, ha az

ARADI KÖZLÖNY

kis hirdetési

rovatát használja.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstneműeket ki váltok és veszek. Farkas Streicher Arad, Tököly-tér 1. 1771

Jól főző intelligensebb gazda-

asszonyt keres magányos ur. Ajánlatokat „Jó bánásmód” jeligére kérek a kiadóhivatalba. 4678

Irodai teendőkhöz jártas

fiatalember jó írással megfelelő állást keres. Címe: Erdélyi Henrik Gurahoncz. 4670

Magányos

ur részére butor nélkül szép nagy szoba kiadó, esetleg jó házi kocsit is kapható. Orczi-u. 25 sz. 4668

Egy csinosan butorozott

2 ablakos utcai szoba kiadó. Kossuth-utca 12. szám 4663

Vendéglő

közel a Szabadság-térhez, szép tágas étteremmel és nagy kert-helyiséggel eladó. 4694

Weitzer J.-utca 17. szám

alatt egy különbejárta szoba kiadó. Ugyanott esetleg több fiatalember teljes ellátásra elfogadtatik Cím a kiadóban. 4617

Egy ügyes segéd

a rőtös rövid és fonál áru szakmából, rögtön belépésre felvétetik. Megkivántatják a magyar, német és román nyelv Ajánlatok Wohlberg Lipót céghez Arad. 4688

Két háztelek

a Varjassy József-utcában eladó. Többet: Bruckner butorüzletében, Neumann-palota. 4652

Fiatal irodatiszt

aki előkelő vidéki takarékpénztárnál hosszabb ideig működött és az irodai munkák minden ágában teljes jártassággal bír, megfelelő állást keres részvénytársaságnál vagy elsőrendű cégnél. Ajánlatok „S. R.” jeligére a kiadóhivatalba küldendők. 4672

Keresek

nagyforgalmu áruüzletembe a karácsonyi szezonra egy oly egyént, aki a megfigyelésre kiválóan használható. Detektív, vagy hasonló foglalkozású előnyben részesül. Ajánlatok „Megfigyelő” jeligére kéretnek a kiadóba. 4698

Két szép telek

egyenként 152 □-öl, a Kossuth-utcában eladó. 4695

Ügyes fehér varrónő

házakhoz ajánlkozik helyben és vidékre. Batthyányi utca 28. sz. ajtó 10 sz. 4697

Használt hordókat

(pálinkás és boros) megvélelre keresek. Cimeket, ahol a hordók megtekinthetők „Hordó” jeligé alatt a kiadóhivatalban kérem. 4698

Angol vagy német beszédet

vagy német keresek. levelezést tanít tökélyig postán, személyes érintkezés nélkül havi 3 koronáért Órfi nyelviskolája Aradon. 4511

Ráday-ut 10. szám alatt

levő új emeletes bérház eladó. 4191

Divánok, Ottománok

I és II. rétu matracok, levarott szalmaszakok legolcsóbb bevásárlási forrása Reiner J Gyula kárpitos és díszítőnél Lázár Vilmos-utca 1-2. 4277

Kitűnő világosi hegyibor

literenként 26 kr.-ért és óborok legjutányosabb áron kaphatók Poppé Sándornál Aulich Lajos-utca 8.a. 4594

Most lett teljes

Balogh - Illés - Varghabünyvádi perrendtartás. Ára 56 korona. Szanin antiquarice is van raktáron. Fráter nótáskönyve 2 koronáért kapható, Veszek könyvtárakat és hangjegyeket. A legjelesebb szép-irodalmi újdonságok február végéig érvényben maradó kiadói, jelentékeny árleszállítással kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedése, Aradon. 3911

Szülőkarót

7 láb magasat prima tölgyfából szállít waggonszámra Branyicska állomásról Vass József iakereskedő Ujarad. 4584

Arad Poltura Pécska-ut 19.

számu házam szabad kézből eladó, igen jutányos árban. Beültetett szőlővel. Esetleg kiadó december 1-től egy utcai lakás 4 szoba és hozzátartozó helyiségekkel, 2 udvari 1 szobás lakás. Tudakozódni lehet Neuman-gyári kapusnál. 4431

Intelligens fiatalember

különbejárta szobával teljes eláltást kaphat. Cím: Özv. Vargáné Kápolna utca 8/a. 4648

Tiszteleges,

intelligens, szép megjelenésű urleány, jelenleg a fővárosban alkalmazva, szerény feltételek mellett január 1-re finomabb üzletbe elárúsítónőnek vagy hasonló állásba ajánlkozik. Fizetési és szolgálati feltételeket kér e lap kiadóhivatalába: K. M. 77. 4588

Füzuletem részére

gyakornokot vagy fiatal hivatalnokot keresek. Vas József, Ujarad. 4568

Kassinger-utca 5. szám alatt

egy pincehelyiség raktárnak vagy műhelynek igen alkalmas, azonnal kiadó. 4585

Üzletvezető,

ki fűszer, vas- és rövidáru szakmában teljes jártassággal bír és kellő óvadékkal rendelkezik, román nyelvet bírja, egy vidéki fogyasztási szövetkezethez kerestetik. Ajánlatok „Megbízható” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 4319

Azonnal kiadó

egy 2 szobás modern lakás erkélyvel, konyhával, előszobával, fürdőszobával stb. mellékkel. Bővebbet Ziffer Sándornál, Szabadság-tér 16. 4480

800 koronás

zenélő automata (Stellamont) helyszűke miatt olcsón eladó. Cím: Özvegy Vargáné. Kápolna-utca 8a. 4647

Varrógép szerelő

jó fizetéssel azonnal felvétetik Stern Adolf cégnél Boros Béntér 8. 4624

Karácsonyi és újévi

képes levelező-lapok: kis gyűjtemény vegyesen 12 drb. bronzezüst kártya a legújabb mintákból K. 1. Nagy gyűjtemény 25 drb. K. 2.— Vidékre, ha a pénz előre küldetik: kis gyűjtemény bérmentve K. 1'05, nagy gyűjtemény K. 2'10. Ingusz L és Fia könyv- és papírkereskedésében Arad, Andrássy tér és Weitzer János.-u. 178

PÉNZ

PÉNZ

amortizációs- és jelzálog pénzkölcsönöket

10, 20, 30, 40, 50 és 65 évi visszafizetési időtartamra 4% 5% törzskamattal,

fődírtokra és bérházakra legmagasabb hányadáig.

Személyhitelt váltók escomptálása által legrövidebb idő alatt eszközöl végül; 4544

megbízás folytán mindennemű információt (értesítéssel) szolgál,

„FORTUNA“

általános értesítő és közlésközvetítő iroda. Aradon, József főherceg-ut 13. sz. Martin János, tulajdonos.

Használt

Ólom

megvételre kerestetik

Tájékoztató

ARAD LEGNAGYOBB

Karácsonyi tárlatáról.

Fischer nagy áruházában

Szabadság-tér 12. sz.
a vaskapu épületében.

Kétségbevonhatatlan tény, hogy Fischer Simon nagy áruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. Nincs egy sem, mely csak távolról is megközelítené! Nagyság, fény pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek túl. Fischer karácsonyi tárlatán a legexclusivabb körök is megtalálják magas igényeik kielégítését. Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műpajz produkált, és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagyigényű közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz mit nyújt már a népszerű egy koronás osztály Fischer Simon Nagy Áruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

- Karácsonyfa csengő angyalokkal önműködő
- Csengetyű kocsi
- Bohócós állat
- Báránka valódi gyapjuval
- Tűzoltó kocsi
- Csomagoló kocsi
- Nagy nyul
- Sörös kocsi
- Homokos kocsi
- Fényezett ló
- Páros lovak
- Füzdökái babával
- Nagy csacsi
- Mozdony
- Ugró kutyácska
- Villanyos vasut
- Festék doboz
- Képes kockajáték
- Vonat
- Nagy faépítő szekrény
- Laterna-magica
- Ólomkatonák
- Tekejáték
- Katonai felszerelés
- Gyermek hegedű
- Húzó harmonika
- Legnagyobb fémtrombita

- Gyermek dob
- Nickel trombita
- Gyermek zongora
- Szajmuzsika nickelből
- Celuloid kürt domborművel
- Karikalövő pisztoly
- Baba ágy
- Gyermek puska
- Gyermek kard
- Huszár csákó
- Óthangu trombita
- Öltözött babák
- Gummi babák
- Bádóg játék csoport
- Valódi francia bébő
- Törhetetlen katonák dobozban
- Mosdó készlet
- Teljes konyha berendezés
- Tabló leánykának
- Fröbel kézimunka-játék
- Porcellán szerviz
- Baba konyha
- Baba butorok
- Diszes tűzhely
- Hinta fiucska
- Nagy számoló gép
- Harang és kalapács

- Sakkfigurák
- Sakkjáték
- Lottójáték
- Lóverseny játék
- Dominó játék köből
- Önműködő gőzös
- Képes könyv
- Seprő készlet
- Uzonna szelence
- Lombfűrész készlet
- Zenélő doboz
- Finom gyermek csörgő
- Öntöző kanna
- Gőzhajó
- Automobil
- Nagy ágyuk
- Kerékpáros
- Bőrostorok
- Kávédaráló
- Játék kut
- Bárfai alakok
- Mérleg
- Baba diván
- Vizben uszó állatok
- Mángorló gép
- Fa kredenc
- Ékszer tartó csiszolt üvegből
- Levelező-lap album

- Diszes tükrök
- Elegáns tentatartók
- Bársony emlékkönyv
- Csont toltartó
- Kézimunkakosár
- Faldiszek
- Tűtartó gyümölcs formába
- Fa és fémkeretek
- Bőr kézi táska
- Legfinomabb bőr erszények
- Levelepapír dobozban
- Email tálcák
- Email gyufatartó szivarvágóval
- Nickel gyertyatartó gyufatartóval
- Majolika gyertyatartó bronccal
- Szines és fehér kancsó
- Majolika tálca
- Üveg és nickel cukortartó
- Porcukortartó nickel fogóval
- Diszes vajtartó
- Legyező
- s ezer meg ezer itt külön
- től nem sorolható tárgyak